

Euroopa Liidu Teataja

L 404

Õigusaktid

49. aastakäik

Eestikeelne väljaanne

30. detsember 2006

Sisukord

I Aktid, mille avaldamine on kohustuslik

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1923/2006, 18. detsember 2006, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioosete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1924/2006 20. detsember 2006, toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta 9
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1925/2006, 20. detsember 2006, vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta 26
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1926/2006/EÜ 18. detsember 2006, millega kehtestatakse ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm aastateks 2007—2013 ⁽¹⁾ 39

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1923/2006,**18. detsember 2006,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioosete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 152 lõike 4 punkti b,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 932/2005 (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 999/2001 üleminekumeetmete kohaldamisaja pikendamise osas) ⁽⁴⁾ pikendati määruses (EÜ) nr 999/2001 sätestatud üleminekumeetmete kohaldamisega hiljemalt kuni 1. juulini 2007.

(3) Rahvusvahelise Episoootiaameti korralisel istungjärgul 2003. aasta mais võeti vastu otsus lihtsustada kehtivaid rahvusvahelisi kriteeriume riikide liigitamiseks vastavalt nende veiste spongioosse entsefalopaatia (BSE) riskile. Ettepanek võeti vastu korralisel istungjärgul 2005. aasta mais. Määruse (EÜ) nr 999/2001 artikleid tuleks kohandada nii, et neis kajastuks uus rahvusvaheliselt kokku lepitud kategooriatesse jaotamise süsteem.

(4) Proovivõttu ja analüüsi puudutavad uued arengud nõuavad üldiste muudatuste tegemist määruse (EÜ) nr 999/2001 X lisas. Seetõttu on vajalik teha teatud tehnilisi muudatusi määruse (EÜ) nr 999/2001 praeguses mõistes "kiirtestid", et lihtsustada hiljem kõnealuse lisa ülesehituse muutmist.

(5) Ühenduse õigusaktide selguse huvides on asjakohane selgitada, et mõistet "lihamass", mis on sätestatud muudes toidu ohutust käsitlevates ühenduse õigusaktides, tuleks määruses (EÜ) nr 999/2001 kohaldada seoses TSE likvideerimise meetmetega.

(1) Määruse (EÜ) nr 999/2001 ⁽³⁾ eesmärk on kehtestada ühenduses ühtne õiguslik raamistik transmissiivsetele spongioossetele entsefalopaatiatele (TSEle).

⁽¹⁾ ELT C 234, 22.9.2005, lk 26.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 17. mai 2006. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 24. novembri 2006. aasta ühine seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2006. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1041/2006 (ELT L 187, 8.7.2006, lk 10).

⁽⁴⁾ ELT L 163, 23.6.2005, lk 1.

- (6) Määrus (EÜ) nr 999/2001 kehtestab BSE ja skreipi seireprogrammi. Juhtiv teaduskomitee soovitas oma 6.–7. märtsi 2003. aasta arvamuses kehtestada sarvloomade TSE seireprogramm. Seetõttu tuleks laiendada kõnealuses määruses sätestatud seiresüsteemi teistele TSEdele koos võimalusega võtta vastu täiendavaid meetmeid kõnealuse süsteemi hilisemaks rakendamiseks.
- (7) Ühtlustatud aretusprogramm lammaste TSEde resistentsuse selekteerimiseks kehtestati üleminekumeetmena komisjoni 13. veebruari 2003. aasta otsusega 2003/100/EÜ (millega kehtestatakse miinimumnõuded aretusprogrammide kehtestamiseks, et saavutada lammaste resistentsus transmissiivsete spongioosete entsefalopaatiate suhtes) ⁽¹⁾. Kõnealuse programmi jaoks alalise õigusliku aluse kehtestamiseks ja selleks, et selliseid programme oleks võimalik muuta, et võtta arvesse teadusuuringute hinnatud tulemusi ja nende rakendamise üldisi tagajärgi, tuleks muuta määrust (EÜ) nr 999/2001.
- (8) Määrus (EÜ) nr 999/2001 keelab teatavate töödeldud loomsete valkude söötmise teatavatele loomadele koos võimalusega sätestada erandeid. Uued arengud loomade söötmise keelu osas võivad nõuda kõnealuse määruse IV lisa muutmist. On vaja teha teatavaid tehnilisi muudatusi vastava artikli olemasolevas sõnastuses, selleks et lihtsustada hiljem kõnealuse lisa ülesehituse muutmist.
- (9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. oktoobri 2002. aasta määruses (EÜ) nr 1774/2002 (milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad) ⁽²⁾ kehtestatakse eeskirjad määratletud riskiteguriga materjali ja TSEdega nakatunud loomade kõrvaldamiseks. Nüüd on vastu võetud ka eeskirjad loomsete saaduste veoks läbi ühenduse. Ühenduse õigusaktide järjepidevuse tagamiseks tuleks määruses (EÜ) nr 999/2001 sisalduvad olemasolevad eeskirjad selliste materjalide ja loomade kõrvaldamise kohta asendada viitega määrusele (EÜ) nr 1774/2002 ning viide veoeskirjadele määruses (EÜ) nr 999/2001 tuleks välja jätta.
- (10) Määratletud riskiteguriga materjali käsitlevad uued arengud nõuavad ka üldisi muudatusi määruse (EÜ) nr 999/2001 V lisas. On vaja teha teatavaid tehnilisi muudatusi kõnealuse määruse vastavate sätete olemasolevas sõnastuses, et lihtsustada hiljem kõnealuse lisa ülesehituse muutmist.
- (11) Kuigi uimastamine koljuõõnde süstitud gaasiga ei ole ühenduses lubatud, võib gaasi süstimine toimuda ka pärast uimastamist. Seetõttu on vaja määruse (EÜ) nr 999/2001 praegused tapmismeetodeid käsitlevad sätted läbi vaadata eesmärgiga keelata uimastamisjärgne gaasi süstimine koljuõõnde.
- (12) Komisjoni määrusega (EÜ) nr 1915/2003 (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 999/2001) ⁽³⁾ kehtestatakse uued sätted lammaste ja kitsede skreipi likvideerimise kohta. Vastavalt sellele on vaja keelata lammaste ja kitsede liikumine väljapoole põllumajandusettevõtteid, kus ametlikult kahtlustatakse skreipi esinemist.
- (13) Arenevate teaduslike teadmiste alusel peaks määrus (EÜ) nr 999/2001 võimaldama veiste, lammaste ja kitsede, nende sperma, embrüote ja munarakkude turuleviimist ja eksportimist käsitlevate eeskirjade reguleerimiseks ala laiendamist teistele liikidele.
- (14) Juhtiva teaduskomitee 26. juuni 1998. aasta aramus osutab, et kaltsiumdivesinikfosfaadi tootmiseks vajaliku toormaterjali hankimisel tuleb järgida teatud piiranguid. Vastavalt sellele tuleks jätta kaltsiumdivesinikfosfaat välja toodete loetelust, millele määruse (EÜ) nr 999/2001 kohaselt ei laiene turuleviimise piirangud. Piimale ja piimatoodetele kohaldatavate piirangute puudumist tuleks selgitada.
- (15) Arenevate teaduslike teadmiste ja riski klassifikatsiooni alusel ning hoolimata võimalusest vastu võtta kaitsemeetmed peaks määrus (EÜ) nr 999/2001 lubama komiteemenetluse kohaselt vastu võtta konkreetsemaid nõudeid kontrolli all hoitava või määratlemata TSE riskiga liikmesriikidest või kolmandatest riikidest pärinevate loomsete saaduste turuleviimise ja ekspordi kohta.
- (16) Määruse (EÜ) nr 999/2001 rakendusmeetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 41.

⁽²⁾ EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 208/2006 (ELT L 36, 8.2.2006, lk 25).

⁽³⁾ ELT L 283, 31.10.2003, lk 29.

⁽⁴⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

(17) Eelkõige tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu otsuseid, millega kiidetakse heaks kiirtestid, kohandatakse loomade vanust, kehtestatakse lubatud tase, lubatakse noormäletsejalistele kaladelt saadud valkude söötmist ning laiendatakse teatavaid sätteid teistele loomaliikidele; kehtestada eeskirjad, millega nähakse ette määratletud riskiteguriga materjali kõrvaldamise ja hävitamise nõuetega seotud erandid; kehtestada kriteeriumid riigi epidemioloogilise olukorra paranemise tõestamiseks ja kriteeriumid teatavate piirangute ja tootmisprotsesside suhtes erandite tegemiseks. Kuna tegemist on üldmeetmetega, mille eesmärk on määruse (EÜ) nr 999/2001 vähemoluliste sätete muutmine ja/või selle määruse täiendamine uute vähemoluliste sätete lisamisega, tuleks need meetmed võtta vastu vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivkomitee menetlusele.

(18) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 999/2001 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 999/2001 muudetakse järgmiselt.

1) Lisatakse järgmine põhjendus:

“(8a) Tuleks lubada teatavate mittemäletsejalistelt pärit töödeldud loomsete valkude söötmine mittemäletsejalistele, arvestades liigisisese ringlussevõtu keeldu, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. oktoobri 2002. aasta määruses (EÜ) nr 1774/2002 (milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad) (*) ning kontrolli puudutavaid aspekte, mis on eriti seotud teatud liikidele omaste töödeldud loomsete valkude eristamisega, nagu on sätestatud komisjoni poolt 15. juulil 2005. aastal vastu võetud teatistes TSE suuniste kohta.

(*) EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 208/2006 (ELT L 36, 8.2.2006, lk 25).”

2) Lisatakse järgmised põhjendused:

“(11a) Oma 28. oktoobri 2004. aasta resolutsioonis (**) väljendas Euroopa Parlament muret mäletsejalistele loomsete valkude söötamise üle, kuna need ei ole täiskasvanud kariloomade loomuliku toidu osa. BSE ning suu- ja sõrataudi kriisi künnisel on nõustatud üha enam sellega, et parim moodus

inimeste ja loomade tervise kaitsmiseks on pidada ja sööta loomi viisil, mis võtab arvesse iga liigi eripära. Ettevaatuspõhimõtte kohaselt ning kooskõlas mäletsejaliste loomuliku toiduvaliku ja elutingimustega on seepärast vajalik säilitada keeld sööta mäletsejalistele loomseid valke kujul, mis ei ole tavaliselt nende loomuliku toiduvaliku osa.

(11b) Lihamass saadakse liha kontidelt eemaldamisel nii, et lihaskiu struktuur hävib või muundub. Lihamass võib sisaldada kondi- ja luuümbrise tükke. Seega ei ole lihamass võrreldav tavalise lihaga. Järelikult tuleks selle kasutamine inimtoiduks üle vaadata.

(**) ELT C 174 E, 14.7.2005, lk 178.”

3) Artikli 3 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt l asendatakse järgmisega:

“l) *kiirtestid* — X lisas loetletud sõelumismeetodid, mille tulemused selguvad 24 tunniga;”

b) lisatakse järgmised punktid:

“n) *lihamass ehk MSM* — toode, mis on saadud liha eraldamisel lihaga kaetud kontidelt pärast konditustamist, kasutades mehaanilisi vahendeid, mille tulemuseks on lihaskiu struktuuri hävimine või muundumine;

o) *passiivne järelevalve* — teavitamine kõikidest TSE kahtlusega loomadest, ja selliste loomade laboratoorsed uuringud, juhul kui TSEd ei ole võimalik välistada kliiniliste uuringute abil;

p) *aktiivne järelevalve* — selliste loomade uurimine, kelle kohta ei ole teatatud TSE taudikahtlusest (nt hädapatmisele kuuluvad loomad, tapaeelsel kontrollil haigustunnustega loomad, surnud loomad, terved tapaloomad ja TSE juhtumi tõttu praagitud loomad), eelkõige selleks, et määrata kindlaks TSE areng ja levimus riigis või selle piirkonnas.”

4) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Liikmesriikide või kolmandate riikide või nende piirkondade (edaspidi “riigid või piirkonnad”) BSE staatus määratakse kindlaks liigitamisega ühte järgmisest kolmest kategooriast:

- ebaoluline BSE risk vastavalt II lisa määratlusele,
- kontrollitud BSE risk vastavalt II lisa määratlusele,
- määramata BSE risk vastavalt II lisa määratlusele.

Riikide või piirkondade BSE staatust võib määrata ainult II lisa A peatükis sätestatud kriteeriumide alusel. Need kriteeriumid hõlmavad riskianalüüsi tulemust, mis on saadud kõigi võimalike tegurite põhjal veiste spongioosse entsefalopaatia avaldumiseks vastavalt II lisa B peatüki määratlusele, ja nende arengut aja jooksul ning aktiivse ja passiivse järelevalve kõikehõlmavaid meetmeid, milles võetakse arvesse riigi või piirkonna riskikategooriat.

Liikmesriigid ja kolmandad riigid, kes soovivad jääda nende kolmandate riikide nimekirja, kes on kiidetud heaks ühendusse elusloomade või käesolevas määruses käsitletud toodete eksportimiseks, esitavad komisjonile oma BSE staatuse määramiseks taotluse koos asjaomase teabega II lisa A peatükis määratletud kriteeriumide kohta ning II lisa B peatükis määratletud võimalike riskitegurite kohta ning nende kujunemise kohta aja jooksul.”;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

“4. Liikmesriigid ja kolmandad riigid, mis ei ole kooskõlas lõike 1 kolmanda lõiguga esitanud taotlust oma territooriumilt elusloomade ja loomsete saaduste lähetamiseks, täidavad määramata BSE riskiga riikidele kohaldatavaid impordinõudeid, kuni nad on esitanud sellise taotluse ja lõplik otsus nende BSE staatuse kohta on vastu võetud.”

5) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Iga liikmesriik viib igal aastal vastavalt III lisale läbi TSEde seireprogrammi, mis põhineb aktiivsel ja passiivsel järelevalvel. Programm hõlmab ka kiirtestide abil läbiviidavat sõelumismenetlust, kui selline menetlus on asjaomase loomaliigi osas kättesaadav.

Kiirtestid kiidetakse sel eesmärgil heaks artikli 24 lõikes 3 osutatud korras ning kantakse X lisa loetellu.”;

b) lisatakse järgmised lõiked:

“1a. Lõikes 1 osutatud iga-aastane seireprogramm hõlmab minimaalselt järgmiseid alampopulatsioone:

- a) kõik üle 24 kuu vanused veised, kes on saadetud hädatapmisele või kelle puhul on tapaeelsetel kontrollidel täheldatud haigustunnuseid,
- b) kõik üle 30 kuu vanused veised, kes on tapetud tava-tingimustel inimtoiduks,
- c) kõik üle 24 kuu vanused veised, keda ei ole tapetud inimtoiduks, vaid kes on surnud või hukatud põllumajandusettevõttes, transpordi ajal või tapamajas (surnud loomad).

Liikmesriigid võivad otsustada teha punkti c sätestest erandeid kõrvalistel madala loomkoormusega aladel, kus surnud loomade kogumist ei ole korraldatud. Seda võimalust kasutavad liikmesriigid teavitavad komisjoni ja esitavad asjaomaste alade nimekirja koos erandite põhjendustega. Erandid ei hõlma rohkem kui 10 % veiste populatsioonist liikmesriigis.

1b. Pärast konsulteerimist vastava teaduskomiteega võib teaduse arengut arvestades ja artikli 24 lõikes 3 osutatud korras kohandada lõike 1 a punktides a ja c kehtestatud vanust.

Liikmesriigi taotlusel, kes suudab tõendada riigi epidemioloogilise olukorra paranemist kindlate kriteeriumide alusel, mis kehtestatakse artikli 24 lõikes 3 osutatud korras, võidakse selle konkreetse liikmesriigi iga-aastased seireprogrammid uuesti läbi vaadata.

Asjaomane liikmesriik peab tõendama oma suutlikkust määrata võetud meetmete tõhusust ning tagama põhjalikule riskianalüüsile tuginedes inimeste ja loomade tervise kaitse. Liikmesriik peab eelkõige tõendama:

a) selgesti vähenevat või püsivalt madalat BSE levimust ajakohastele uurimistulemustele tuginedes;

b) et ta on rakendanud ja jõustanud vähemalt kuue aasta jooksul täies mahus BSE kontrollikavad (ühenduse õigusaktid elusloomade jälgitavuse ja tuvastamise kohta ning BSE järelevalve kohta);

c) et ta on rakendanud ja jõustanud vähemalt kuue aasta jooksul ühenduse õigusaktid põllumajandusloomade täieliku söödakeelu kohta.”;

c) lisatakse järgmine lõige:

“5. Käesoleva artikli rakenduseeskirjad võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.”;

6) Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 6a

Aretusprogrammid

1. Liikmesriigid võivad kehtestada aretusprogrammid oma lambapopulatsioonide TSEde resistentsuse selekteerimiseks. Kõnealused programmid peavad hõlmama raamistiku teatavate karjade TSE suhtes resistentseks tunnistamiseks ja neid võib laiendada ka teistele loomaliikidele teadusliku tõendusmaterjali alusel, mis kinnitab kõnealuste liikide teatavate genotüüpide resistentsust TSE suhtes.

2. Lõikes 1 sätestatud programmide erieeskirjad võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.

3. Liikmesriigid, kes kehtestavad aretusprogrammid, esitavad komisjonile regulaarselt aruandeid, et programme oleks võimalik teaduslikult hinnata, eelkõige nende mõju TSEde esinemissagedusele, aga samuti geneetilisele mitmekesisusele ja varieerivusele ning vanade, haruldaste või vastava piirkonnaga hästi kohanenud lambatõugude säilimisele. Aretusprogrammide teaduslikke tulemusi ja üldisi tagajärgi hinnatakse korrapäraselt ning vajaduse korral neid programme vastavalt muudetakse.”

7) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 kuni 4 asendatakse järgmisega:

“1. Loomadelt saadud valkude söötmine mäletsejalistele on keelatud.

2. Kooskõlas IV lisaga laiendatakse lõikes 1 sätestatud keeldu muudele loomadele kui mäletsejalistele ning seda piiratakse selles osas, mis puudutab nende loomade söötmist loomsete saadustega.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse ilma, et see piiraks kõnealustes lõigetega hõlmatud keelu suhtes kehtestatud eranditele osutavas IV lisas sätestatu kohaldamist.

Komisjon võib artikli 24 lõikes 3 osutatud korras ja tuginedes mäletsejalistest noorloomade toitumisvajaduste teaduslikule hindamisele ja vastavalt käesoleva artikli rakendamiseks vastu võetud käesoleva artikli lõikes 5 osutatud eeskirjadele ning pärast selle erandiga seotud kontrolli puudutavate aspektide hindamist, lubada noor-mäletsejalistele kaladelt saadud valkude söötmist.

4. Määratlemata BSE riskiga liikmesriikidel või nende piirkondadel ei lubata eksportida ega ladustada põllumajandusloomadele ettenähtud sööta, mis sisaldab imetajatelt saadud valke, või imetajatele (v.a. koerad, kassid ja karusloomad) ettenähtud sööta, mis sisaldab imetajatelt saadud töödeldud valke.

Määratlemata BSE riskiga kolmandatel riikidel või nende piirkondadel ei lubata ühendusse eksportida põllumajandusloomadele ettenähtud sööta, mis sisaldab imetajatelt saadud valke, või imetajatele (v.a. koerad, kassid ja karusloomad) ettenähtud sööta, mis sisaldab imetajatelt saadud töödeldud valke.

Liikmesriigi või kolmanda riigi taotlusel võidakse artikli 24 lõikes 2 osutatud korras ning järgides artikli 24 lõikes 3 osutatud korras kehtestatavaid üksikasjalikke kriteeriume võtta vastu otsus teha käesoleva lõike piirangute suhtes üksikerandeid. Iga erandi puhul arvestatakse käesoleva artikli lõikes 3 toodud sätteid.”;

b) lisatakse järgmine lõige:

“4a. Soodsa riskianalüüsi alusel, milles võetakse arvesse vähemalt nakkuse ulatust ja võimalikku allikat ning saadetise lõppsihtkohta, võidakse artikli 24 lõikes 3 osutatud korras võtta vastu otsus kehtestada söödas leiduvate, juhuslikust ja tehniliselt vältimatust saastumise põhjustatud loomsete valkude ebaoluliste koguste lubatud tase.”;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

“5. Käesoleva artikli rakenduseeskirjad, eelkõige rist-saastumise vältimise ning käesolevale artiklile vastavuse kontrollimiseks vajalikud proovivõtu- ja analüüsimeetodite eeskirjad võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 osutatud korras. Need eeskirjad põhinevad komisjoni arandel, mis käsitleb loomset päritolu sööda hankimist, töötlemist, kontrolli ja jälgitavust.”

8) Artiklis 8 asendatakse lõiked 1 kuni 5 järgmistega:

“1. Määratletud riskiteguriga materjal kõrvaldatakse ja hävitatakse kooskõlas käesoleva määruse V lisaga ja määrusega (EÜ) nr 1774/2002. Seda ei impordita ühendusse. V lisas osutatud määratletud riskiteguriga materjali loetelu hõlmab vähemalt üle 12 kuu vanuste veiste aju, seljaaju, silmi ja mandleid ning artikli 24 lõikes 3 osutatud korras määratud vanuse ületanud veiste selgroogu. Võttes arvesse artikli 5 lõike 1 esimeses lõigus kehtestatud erinevaid riskikategooriaid ning artikli 6 lõike 1a ja lõike 1b punkti b nõudeid, muudetakse vastavalt V lisa määratletud riskiteguriga materjali loetelu.

2. Käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata nendelt loomadelt pärit kudede suhtes, mis on artikli 24 lõikes 3 osutatud korras läbinud selleks eesmärgiks heakskiidetud alternatiivse testi, kui see test on loetletud X lisas ja seda kohaldatakse V lisas sätestatud tingimustel ning testi tulemused on negatiivsed.

Liikmesriigid, mis lubavad vastavalt käesolevale lõikele kasutada kõnealust alternatiivset testi, teavitavad sellest teisi liikmesriike ja komisjoni.

3. Kontrolli all hoitava või määratlemata BSE riskiga liikmesriikides või nende piirkondades, ei tohi nende veiste, lammaste või kitsede puhul, mille liha on ette nähtud inim- või loomatoiduks, vigastada kesknärvisüsteemikudesid pärast uimastamist koljuõõnde viidava pika vardakujulise instrumendiga ega uimastamisega seoses koljuõõnde süstitud gaasiga.

4. V lisas esitatud vanusega seotud andmeid on võimalik kohandada. Sellised kohandused põhinevad viimastel teaduslikult tõestatud uurimistulemustel TSE esinemise statistilise tõenäosuse kohta ühenduse veiste, lammaste ja kitsede populatsiooni asjaomases vanuserühmas.

5. Artikli 24 lõikes 3 osutatud korras võib vastu võtta eeskirjad, mis näevad ette erandid käesoleva artikli lõigetest 1–4 seoses artikli 7 lõikes 1 sätestatud söötmise keelu tõhusa rakendamise kuupäevaga ning vajadusel kontrollitud BSE riskiga kolmandate riikide või nende piirkondade puhul seoses kuupäevaga, millest alates tuleb tõhusalt rakendada keeldu kasutada imetajatelt pärit valku mäletsejaliste söödas, selleks et piirata nõudeid kõrvaldada ja hävitada määratletud riskiteguriga materjal enne nimetatud kuupäeva asjaomastes riikides või piirkondades sündinud loomadega.”

9) Artiklis 9 asendatakse lõiked 1 ja 2 järgmisega:

“1. VI lisas loetletud loomsed saadused tootmisel kasutatakse artikli 24 lõikes 3 osutatud korras heakskiidetud tootmisprotsesse.

2. Kontrolli all hoitava või määratlemata BSE riskiga riikidest või piirkondadest pärit veiste, lammaste ja kitsede luid ei kasutata lihamassi tootmiseks. Enne 1. juulit 2008 esitavad liikmesriigid komisjonile aruande lihamassi kasutamise ja tootmismeetodi kohta oma territooriumil. See aruanne hõlmab avaldust selle kohta, kas liikmesriik kavatseb lihamassi tootmist jätkata.

Seejärel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatise lihamassi edasise vajaduse ja kasutamise kohta ühenduses, sealhulgas tarbijatele suunatud teabepoliitika kohta.”

10) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. TSE taudikahtlusega looma jaoks kehtestatakse ametlik liikumispriirang kuni pädeva asutuse poolt läbi viidava kliinilise ja epidemioloogilise kontrolli tulemuste saamiseni või loom tapetakse ametliku järelevalve all laboratoorse uuringu läbiviimiseks.

Kui TSEsse nakatumist kahtlustatakse ametlikult mõne liikmesriigi põllumajandusettevõtte veise puhul, kehtestatakse kuni uuringutulemuste saamiseni kõnealuses ettevõttes kõikide veiste suhtes ametlik liikumispriirang. Kui TSEsse nakatumist kahtlustatakse ametlikult mõne liikmesriigi põllumajandusettevõtte lamba või kitse puhul, kehtestatakse kuni uuringutulemuste saamiseni kõnealuses ettevõttes kõikide lammaste ja kitsede suhtes ametlik liikumispriirang.

Kui on siiski tõendeid selle kohta, et põllumajandusettevõtte, kus loom asus TSE kahtluse tekkimise ajal, ei ole tõenäoliselt selline ettevõtte, kus loom võis nakatuda TSEsse, võib pädev asutus otsustada, et ametlik liikumis-

piirang kehtestatakse ainult taudikahtlusega looma suhtes.

Vajaduse korral võib pädev asutus sõltuvalt olemasolevatest epidemioloogilistest andmetest otsustada, kas liikumispriirang kehtestatakse lisaks põllumajandusettevõttele, kus loom nakkuse sai, ka teistele põllumajandusettevõtetele.

Liikmesriigi võib artikli 24 lõikes 2 osutatud korras ja erandina käesolevas lõikes sätestatud ametlikest liikumispriirangutest vabastada kõnealuste piirangute kohaldamisest, kui kõnealune liikmesriik kohaldab samaväärset julgeolekut pakkuvaid meetmeid, tuginedes inimeste või loomade tervisele avalduda võiva võimaliku riski nõuete kohasele hindamisele.”;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Kõik taudikahtlusega looma kehaosad on negatiivse diagnoosi saamiseni ametliku kontrolli all või hävitatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 1774/2002.”

11) Artikli 13 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimese lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

“a) kõik looma kehaosad hävitatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 1774/2002, välja arvatud vastavalt käesoleva määruse III lisa B peatükile andmekogu jaoks säilitatav materjal.”;

b) esimese lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

“c) kõik käesoleva lõike punktis b osutatud uurimise käigus kindlaksmääratud ja vastavalt käesoleva määruse VII lisa punktile 2 ohustatud loomad ja nende saadused tapetakse ja hävitatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 1774/2002.”;

c) esimese lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

“Liikmesriigi taotlusel ja soodsa riskianalüüsi alusel, milles võetakse eelkõige arvesse kontrollimeetmeid selles liikmesriigis, võidakse artikli 24 lõikes 2 osutatud korras vastu võtta otsus lubada käesolevas lõikes osutatud veiste kasutamist kuni nende tootliku eluea lõpuni.”;

12) Artikli 15 lõige 3 asendatakse järgmisega:

“3. Artikli 24 lõikes 3 osutatud korras võib lõigete 1 ja 2 sätteid laiendada teistele loomaliikidele.

4. Käesoleva artikli rakenduseeskirjad võib vastu võtta artikli 24 lõikes 2 osutatud korras.”;

13) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

“b) piim ja piimatooted, toornahad ning toornahast saadud želatiin ja kollageen.”;

b) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

“2. Loomsed saadused, mis on imporditud kontrollitud või määramata BSE riskiga kolmandast riigist, peavad olema saadud tervelt veistelt, lammastest ja kitsedest, kelle kesknärvisüsteemikudesid ei ole vigastatud või kelle koljuõõnde pole süstitud gaasi, nagu on osutatud artikli 8 lõikes 3.

3. Määratlemata BSE riskiga riigist või piirkonnast pärinevaid veistelt saadud materjale sisaldavaid loomseid toiduaineid ei viida turule, välja arvatud juhul, kui need on pärit loomadelt, kes:

a) on sündinud kaheksa aastat pärast mäletsejatele imetajatelt saadud loomse valgu söötmise keelu tõhusta jõustumise kuupäeva ja and

b) on sündinud, keda on kasvatatud ja kes on jäänud karjadesse, mis on olnud tõendatult BSE-vabad vähemalt seitse aastat.

Lisaks sellele ei saadeta mäletsejalistelt pärinevaid toiduaineid määratlemata BSE riskiga liikmesriigist või selle piirkonnast teise liikmesriiki ega impordita määratlemata BSE riskiga kolmandast riigist.

Seda keeldu ei kohaldata VIII lisa C peatükis loetletud loomset päritolu toodetele, mis vastavad VIII lisa C peatükis esitatud nõuetele.

Nende toodetega peab kaasas olema riikliku veterinaararsti väljastatud veterinaartõend, mis kinnitab, et tooted on toodetud kooskõlas käesoleva määrusega.”

14) Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 23a

Vastavalt artikli 24 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivkomitee menetlusele võetakse vastu järgmised meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, sealhulgas täiendades neid:

a) artikli 6 lõikes 1 ja artikli 8 lõikes 2 osutatud kiirtestide heakskiitmine,

b) artikli 6 lõikes 1b osutatud vanuse kohandamine,

c) artikli 6 lõikes 1b osutatud kriteeriumid riigi epidemioloogilise olukorra paranemise tõendamiseks,

d) artikli 7 lõikes 3 osutatud otsus lubada noormäletsejalistele kaladelt saadud valkude söötmist,

e) artikli 7 lõikes 4 osutatud kriteeriumid piirangutest erandite tegemiseks,

f) artikli 7 lõikes 4a osutatud otsus kehtestada koguste lubatud tase,

g) artikli 8 lõikes 1 osutatud otsus vanuse kohta,

h) artikli 8 lõikes 5 osutatud eeskirjad, mis näevad ette erandid seoses määratletud riskiteguriga materjali kõrvaldamise ja hävitamise nõuetega,

i) artikli 9 lõikes 1 osutatud tootmisprotsesside heakskiitmine,

j) artikli 15 lõikes 3 osutatud otsus laiendada teatavaid sätteid teistele loomaliikidele.”

15) Artikkel 24 asendatakse järgmisega:

*“Artikkel 24***Komiteed**

1. Komisjoni abistab toiduahela ja loomatervishoiu alaline komitee. Artiklit 6a puudutavates küsimustes konsulteerib komisjon siiski ka alalise zootehnikakomiteega.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Nimetatud otsuse artikli 5 lõikes 6 osutatud ajavahemik on kolm kuud ja käesoleva määruse artikli 4 lõikes 2 osutatud kaitsemeetmete puhul 15 päeva.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1-4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.”

16) Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 24a

Otsused, mis võetakse vastu vastavalt mõnele artiklis 24 osutatud menetlusele, põhinevad inimeste või loomade tervisele avalduda võiva võimaliku riskiga nõuetekohasel hindamisel ning olemasolevaid teaduslikke tõendeid arvesse võttes säilitavad — või teaduslikult õigustatud juhtudel — tõstavad ühenduses tagatud inimeste ja loomade tervise kaitse taset.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. detsember 2006

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

J.-E. ENESTAM

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1924/2006

20. detsember 2006,

toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduses märgistatakse ja reklaamitakse järjest rohkem toite toitumis- ja tervisealaste väidetega. Tarbijate huvide kaitse kõrge taseme tagamiseks ja tarbijate valiku lihtsustamiseks peavad turule viidud tooted olema ohutud ja piisavalt märgistatud.
- (2) Erisused niisuguseid väiteid puudutavates liikmesriikide sätetes võivad takistada toidu vaba liikumist ning luua ebavõrdseid konkurentsitingimusi. Seeläbi mõjutavad need otseselt siseturu toimimist. Seetõttu tuleb kehtestada ühenduse eeskirjad toituledele märgitud toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamise kohta.
- (3) Üldised märgistamist käsitlevad sätted sisalduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta. ⁽³⁾ Direktiiv 2000/13/EÜ keelab üldjuhul sellise teabe kasutamise, mis võib ostjat eksitada või omistada toidule ravigomadusi. Käesolev määrus peaks täiendama direktiivi 2000/13/EÜ üldpõhimõtteid ning sätestama toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamist käsitlevad erisätted, mis puudutavad tarbijale sellisel kujul tarnitavat toitu.

- (4) Käesolevat määrust peaks kohaldama kõikidele toitumis- ja tervisealastele väidetele kaubanduslikes teadaannetes, sealhulgas üldise iseloomuga reklaamides ja müügiedenduskampaaniates, mida ametivõimud täielikult või osaliselt toetavad. Käesolevat määrust ei peaks kohaldama väidetele, mis on esitatud mittekabanduslikes teadaannetes, nagu toitumissoovitustes või -suunistes, mille on avaldanud tervisekaitseasutused ja -organid, või teaduslikes väljaannetes ja ajakirjanduses avaldatud mittekabanduslikele teadaannetele ja teabele. Käesolevat määrust kohaldatakse ka kaubamärkidele ja teistele marginimetustele, mida võib tõlgendada toitumis- või tervisealaste väidetena.

- (5) Kahjulikkuse kohta käivad toitumisasalased väited ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse; liikmesriigid, kes kavatsevad sisse viia mittekasulikkuse kohta käivaid toitumisasalaseid väiteid käsitlevad riigisiseseid kavade, peaksid nimetatud kavadest teavitama komisjoni ja liikmesriike vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivile 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord. ⁽⁴⁾

- (6) 1991. aastal võttis *Codex Alimentarius* rahvusvahelisel tasandil vastu üldsuunised väidete kohta ja 1997. aastal suunised toitumisasalaste väidete kasutamiseks. *Codex Alimentarius*'e komisjon võttis 2004. aastal vastu viimati muudatuse. Nimetatud muudatus puudutab tervisealaste väidete kaasamist 1997. aasta suunistesse. *Code*'i suunistes sätestatud mõisteid ja tingimusi arvestatakse nõuetekohaselt.

- (7) Nõukogu 5. detsembri 1994. aasta määruses (EÜ) nr 2991/94, millega kehtestatakse võidervasvade standardid ⁽⁵⁾, sätestatud võidervasvade puhul väite "madala rasvasusega" kasutamise võimalust tuleks kohandada käesoleva määruse sätetega esimesel võimalusel. Selle ajani kohaldatakse määrust (EÜ) nr 2991/94 neile toodetele, mida see hõlmab.

⁽¹⁾ ELT C 110, 30.4.2004, lk 18.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta arvamus (ELT C 117 E, 18.5.2006, lk 187), nõukogu 8. detsembri 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 80 E, 4.4.2006, lk 43) ja Euroopa Parlamendi 16. mai 2006. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 12. oktoobri 2006. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/89/EÜ (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15).

⁽⁴⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

⁽⁵⁾ EÜT L 316, 9.12.1994, lk 2.

- (8) On olemas suur hulk mitmesuguseid toitaineid ja muid aineid, sealhulgas, kuid mitte ainult, vitamiinid, mineraaltoitained, sealhulgas mikroelemendid, aminohapped, asendamatud rasvhapped, kiudained ning mitmesugused taime- ja ürdiekstraktid, millel on toitumisalane või füsioloogiline mõju ning mis võivad toidus esineda ja olla väite aluseks. Seetõttu tuleks kehtestada toidu kohta esitatavate kõikide väidete suhtes kohaldatavad üldpõhimõtted, et tagada tarbijakaitse kõrge tase, anda tarbijale vajalikku teavet, et teha valikuid, olles teadlik kõikidest asjaoludest, ning luua toiduainetööstusele võrdsed konkurentsitingimused.
- (9) Väidetega reklaamitava toidu puhul võib tarbija tajuda, et sellel on — võrreldes sarnaste või muude toodetega, millele niisuguseid toitaineid ja muid aineid pole lisatud — toitumislaseid, füsioloogilisi või muid tervisealaseid eeliseid. See võib ajendada tarbijat tegema otsuseid, mis mõjutavad otseselt tema konkreetsete toitainete või muude ainete tarbimist viisil, mis on vastuolus teaduslike soovustega. Selleks et vältida seda võimalikku soovimatut mõju, on kohane kehtestada väiteid kandvatele toodetele teatud piirangud. Selles kontekstis on tegurid, nagu teatud ainete olemasolu — näiteks toote alkoholisisaldus või toote toitainelised põhijooned –, sobivad kriteeriumid otsustamiseks, kas toode võib väiteid kanda. Nimetatud kriteeriumide kasutamine liikmesriigi tasandil, ehkki see on õigustatud, et võimaldada tarbijatel teha teadlikke toitumislaseid valikuid, toob tõenäoliselt kaasa ühendusesisese kaubanduse tõkestamise ning seetõttu tuleks seda ühtlustada ühenduse tasandil.
- (10) Toitaineliste põhijoonte kriteeriumina kohaldamise eesmärgiks oleks sellise olukorra vältimine, kus toitumis- või tervisealased väited varjaksid toidu üldist toiteväärtust, mis võiks eksitada tarbijaid, kui nad püüavad teha tasakaalustatud toitumise raames tervislikke valikuid. Määruses sätestatud toitainelised põhijooned oleksid ainult asjaolude reguleerimiseks, millal väiteid võib esitada. Need peaksid põhinema üldtunnustatud teaduslikel andmetel, mis on seotud toitumise ja tervise vahelise seosega. Siiski peaksid põhijooned võimaldama samuti tooteuundust ning võtma arvesse toitumisharjumuste ja -traditsioonide vahelduvust ning asjaolu, et üksikutel toodetel võib olla oluline osa toitumises tervikuna.
- (11) Toitaineliste põhijoonte koostamisel peaks võtma arvesse erinevate toitainete ja toitumislase või füsioloogilise mõjuga ainete sisaldust, eriti rasva, küllastunud rasvhapete, transrasvhapete, soola/naatriumi ja suhkrute sisaldust, mille ülemäärane tarbimine toidus tervikuna ei ole soovitatav, samuti ka polü- ja monoküllastumata rasvhapete, omastatavate süsivesikute (välja arvatud suhkrute), vitamiinide, mineraaltoitainete, valgu ja kiudaine sisaldust. Toitaineliste põhijoonte kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta erinevaid toidugruppe ning nimetatud toidu tähtsust ja rolli toitumises tervikuna. Erandid nõudest arvestada toitainelisi põhijooni võivad vajalikuks osutuda teatud kindla toidu või toidugruppide puhul, sõltuvalt nende rollist ja tähtsusest elanikkonna toitumises. Need oleksid kompleksed tehnilised ülesanded ja asjakohaste meetmete kehtestamine tuleks teha ülesandeks komisjonile, võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti soovitusi.
- (12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta direktiivis 2002/46/EÜ (toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽¹⁾ määratletud toidulisandeid, mis on esitatud vedelal kujul ning mille etanoolisisaldus mahu järgi on üle 1,2 mahuprotsendi, ei loeta käesoleva määruse kohaselt jookideks.
- (13) On hulgaliselt väiteid, mida mõnedes liikmesriikides praegu toidu märgistamisel ja reklaamimisel kasutatakse ning mis on seotud ainetega, mille positiivset mõju ei ole tõendatud või mille osas puudub tänapäeval piisav teaduslik alus. Tuleb tagada, et ainete puhul, mille kohta väide esitatakse, tõendatakse nende kasulik toitumisalane või füsioloogiline mõju.
- (14) Et tagada esitatud väidete tões, on tarvis, et väite objektiks olevat ainet leidub lõpptootes koguses, mis on piisav, või et nimetatud aine puudub või esineb sobivalt vähenõudat koguses, et anda väidetavat toitumist või füsioloogilist mõju. Nimetatud aine peab olema ka organismi jaoks kättesaadaval kujul. Lisaks sellele, ja kui see on asjakohane, peaks märkimisväärne kogus väidetavat toidumassist või füsioloogilist mõju tekitavat ainet sisalduma toidukoguses, mida eeldatavasti tarbitakse.

⁽¹⁾ EÜT L 183, 12.7.2002, lk 51.

- (15) On oluline, et tarbija saaks toidu kohta esitatavatest väidetest aru, ning kõiki tarbijaid tuleks kaitsta eksitavate väidete eest. Euroopa Ühenduste Kohus on siiski alates nõukogu 10. septembri 1984. aasta direktiivi 84/450/EMÜ (mis käsitleb eksitavat ja võrdlevat reklaami) ⁽¹⁾ jõustumisest pidanud vajalikuks uurida reklaamialaste kohtuasjade lahendamisel mõju kujuteldavale tüüpilisele tarbijale. Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele ning selleks, et võimaldada selles sisalduvate kaitsemehhanismide tõhusat kohaldamist, võetakse käesolevas määruses võrdluse aluseks keskmine tarbija, kes on mõõdukalt informeeritud ning mõõdukalt tähelepanelik ja ettevaatlik, ning võttes arvesse sotsiaalseid, kultuurilisi ja keelelisi tegureid vastavalt Euroopa Kohtu tõlgendusele, kuid nähakse ette sätted, et vältida nende tarbijate ärakasutamist, keda neile iseloomulike omaduste tõttu võivad kaubandustavad eriti kergesti kahjustada. Kui väide on suunatud teatavale tarbijarühmale, näiteks lastele, on soovitatav, et hinnataks väite mõju selle rühma keskmisele liikmele. Keskmise tarbija test ei ole statistiline test. Liikmesriikide kohtud ja asutused peavad iga juhtumi puhul kasutama keskmise tarbija tüüpilise reaktsiooni kindlaksmääramisel oma otsustusvõimet, võttes arvesse Euroopa Kohtu kohtupraktikat.
- (16) Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamisel tuleks arvestada eelkõige teadusliku põhjendatusega ning neid peaksid põhjendama väiteid kasutavad toidukäitlejad.
- (17) Toitumis- või tervisealast väidet ei tohiks esitada, kui see on vastuolus üldtunnustatud toitumis- ja tervisealaste põhimõtetega või kui see soodustab või õigustab mis tahes toidu ülemäära tarbimist või halvustab häid toitmistavasid.
- (18) Arvestades toitumis- ja tervisealaseid väiteid kandvatele toitudele omistatavat positiivset mainet ning nende toitude võimalikku mõju toitumisharjumustele ja üldisele toitainete tarbimisele, peaks tarbija olema võimeline hindama nende toitude üldist toiteväärtust. Seetõttu peaks toitumisalase teabega märgistamine olema kohustuslik ja hõlmama kõiki tervisealaseid väiteid kandvaid toite.
- (19) Toitumisalase teabega märgistamise üldsätted on toodud nõukogu 24. septembri 1990. aasta direktiivis 90/496/EMÜ toidu toitumisalase teabega märgistuse kohta. ⁽²⁾ Kui märgistuses, esitlemisel või reklaamis esineb toitumisalane väide, siis vastavalt eelnimetatud direktiivile
- on toitumisalase teabe esitamine kohustuslik, välja arvatud üldise iseloomuga reklaami korral. Kui toitumisalane väide on esitatud suhkrute, küllastunud rasvhapete, kiudainete või naatriumi kohta, peab toitumisalane teave sisaldama direktiivi 90/946/EMÜ artikli 4 lõikes 1 määratletud 2. rühma andmeid. Tarbijate huvide kaitse kõrge taseme saavutamiseks tuleks 2. rühma andmete esitamise kohustust kohaldada *mutatis mutandis* iga kord, kui esitatakse tervisealane väide, välja arvatud üldise iseloomuga reklaami korral.
- (20) Samuti tuleks koostada nimekiri lubatud toitumisalastest väidetest ja nende kasutamise eritingimustest, mille aluseks on selliste väidete kasutamise tingimused, mille suhtes on kokku lepitud riiklikul või rahvusvahelisel tasemel ja mis on kehtestatud ühenduse õigusaktides. Iga väite suhtes, mida loetakse tarbija jaoks eespool nimetatud nimekirjas sisalduva toitumisalase väitega sama tähendust omavaks, tuleks kohaldada kõnealuses nimekirjas sätestatud kasutamistingimusi. Näiteks väidete suhtes, mis on seotud vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamisega — näiteks „...ga“, „taastatud...“, „...lisatud ...“ või „...ga rikastatud“ — tuleks kohaldada väitele „...allikas“ kehtestatud tingimusi. Nimekirja tuleks regulaarselt ajakohastada, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut. Lisaks sellele on võrdlevate väidete puhul vajalik, et võrreldavad tooted oleksid lõpptarbija jaoks selgelt äratuntavad.
- (21) Teatud tervisehäiretega tarbijarühmadele suunatud väidete (nagu laktoosivaba või gluteenivaba) tingimusi tuleks käsitleda nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivis 89/398/EMÜ eritoiduks ettenähtud toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta. ⁽³⁾ Lisaks on nimetatud direktiivis sätestatud võimalus, et tavatarbimiseks ettenähtud toiduainete puhul võib märkida, et need on sobilikud kasutamiseks nimetatud tarbijarühmadele, kui need toiduained täidavad sellise väite tingimusi. Seni, kuni ühenduse tasandil ei ole kõnealuste väidete tingimusi kehtestatud, võivad liikmesriigid säilitada või vastu võtta oma asjaomased meetmed.
- (22) Tervisealaste väidete kasutamist ühenduses tuleks lubada vaid pärast kõrgeimal tasemel teaduslikku hindamist. Selleks et oleks tagatud nende väidete ühtlustatud teaduslik hindamine, peaks nimetatud hindamised tegema Euroopa Toiduohutusamet.

⁽¹⁾ EÜT L 250, 19.9.1984, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/29/EÜ (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

⁽²⁾ EÜT L 276, 6.10.1990, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2003/120/EÜ (ELT L 333, 20.12.2003, lk 51).

⁽³⁾ EÜT L 186, 30.6.1989, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- (23) Lisaks toitumisele on arvukalt muid tegureid, mis võivad mõjutada psühholoogilisi ja käitumuslikke funktsioone. Seega on nendest funktsioonidest teavitamine väga keerukas ning toidu märgistamisel ja reklaamimisel on lühikese väitega kõikehõlmavat, tõepärast ja sisukat sõnumit raske edastada. Seetõttu on kohane psühholoogiliste või käitumuslike väidete kasutamisel nõuda teaduslikku põhjendamist.
- (24) Pidades silmas komisjoni 26. veebruari 1996. aasta direktiivi 96/8/EÜ kehakaalu alandamiseks ettenähtud vähendatud energiasaldusega dieetides kasutatavate toiduainete kohta, ⁽¹⁾ milles sätestatakse, et nimetatud direktiivis määratletud toodete märgistusel, esitlemisel ega reklaamis ei tohi viidata nende tarbimisest tuleneda võiva kehakaalu vähenemise kiirusele ega määrale, peetakse asjakohaseks laiendada nimetatud piirangut kõikidele toitudele.
- (25) Tervisealased väited, välja arvatud haigestumise riski vähendavad väited, mis põhinevad üldtunnustatud teaduslikel andmetel, peaksid alluma teistsugusele hindamisele ja lubamisele. Seepärast tuleb vastu võtta ühenduse nimekiri sellistest lubatud väidetest pärast Euroopa Toiduohutusametiga konsulteerimist.
- (26) Teaduse ja tehnika arenguga kaasas käimiseks tuleks eespool osutatud nimekiri operatiivselt uuesti läbi vaadata alati, kui vajadus tekib. Niisugused läbivaatamised on tehnilist laadi rakendusmeetmed ja nende kehtestamine tuleks teha ülesandeks komisjonile, et menetlust lihtsustada ja kiirendada.
- (27) Mitmekesine ja tasakaalustatud toitumine on hea tervise eeltingimus ja üksikud tooted on üldise toitumise kontekstis suhtelise tähtsusega. Veelgi enam, toitumine on üks paljudest teguritest, mis mõjutavad teatavate haiguste tekkimist. Muud tegurid, nagu vanus, geneetiline eelsoodumus, kehalise aktiivsuse tase, tubaka ja muude sõltuvust tekitavate ainete tarbimine, keskkonnamõjud ja stress, võivad kõik mõjutada haiguste tekkimist. Seetõttu tuleks haigestumise riski vähenemist käsitlevate väidete suhtes kohaldada kindlaid märgistamisnõudeid.
- (28) Tagamaks, et tervisealased väited on tõesed, selged, usaldusväärsed ja tarbijale tervisliku toitumisviisi valimisel kasulikud, tuleks Euroopa Toiduohutusameti hinnangus ja sellele järgnevas lubamismenetluses võtta arvesse tervisealaste väidete sõnastust ja esitusviisi.
- (29) Mõnedel juhtudel ei anna teaduslik riski hindamine üksi kogu teavet, millel riskijuhtimise otsus peaks põhinema. Seepärast tuleks arvesse võtta muid käsitletava probleemi jaoks kohaseid õiguspäraseid tegureid.
- (30) Läbipaistvuse huvides ning juba hinnatud väidete korduvate loataotluste vältimiseks peaks komisjon koostama väidete nimekirju sisaldava avaliku registri ning seda ajakohastama.
- (31) Põllumajandusliku toidutööstuse uurimis- ja arendustegevuse edendamiseks tuleks kaitsta uuenduslike ideede algatajate investeringuid käesoleva määruse kohaseid rakendusi toetava info ja andmete kogumisel. Sellele kaitsele tuleks siiski seada ajalised piirangud, et vältida uurimuste ja katsete ebavajalikku kordamist.
- (32) Arvestades väiteid kandva toidu eripära, peaks järelevalveasutustel olema lisaks tavalistele vahenditele veel ka lisavolitused, et kergendada nende toodete tõhusat kontrolli.
- (33) Vaja on üleminekumeetmeid, et toidukäitlejad jõuaksid käesoleva määruse sätetega kohaneda.
- (34) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt siseturu tõhusa toimimise tagamist toitumis- ja tervisealaste väidete osas, pakkudes sealjuures tarbijate huvide kaitse kõrget taset, ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seda saab seetõttu paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kooskõlas samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (35) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, ⁽²⁾

⁽¹⁾ EÜTL 55, 6.3.1996, lk 22.

⁽²⁾ EÜTL 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

c) nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta. ⁽²⁾

I PEATÜKK

Artikkel 2

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Mõisted

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesolev määrus ühtlustab liikmesriikide õigus- või haldusnorme, mis on seotud toitumis- ja tervisealaste väidetega, et tagada siseturu tõhus toimimine, pakkudes samal ajal tarbijate huvide kaitse kõrget taset.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse toitumis- ja tervisealastele väidetele kaubanduslikes teadaannetes sellisel kujul lõpptarbijale pakutava toidu, sealhulgas pakkimata kujul turule viidava või lahtiselt tarnitud toidu märgistusel, esitlemisel või reklaamis.

Seda kohaldatakse ka toidu suhtes, mis on mõeldud pakkumiseks restoranidele, haiglatele, koolidele, sööklatele ja samalaadsetele toitlustusettevõtetele.

3. Märgistusel, esitlemisel või reklaamimisel esinevat toidu kaubamärki, marginimetust või väljamõeldud nimetust, mida võib tõlgendada toitumis- või tervisealase väitena, võib kasutada, läbimata käesoleva määrusega sätestatud menetlust loa väljastamiseks, juhul, kui märgistusel, esitlemisel või reklaamis kaasneb sellega seotud toitumis- või tervisealane väide, mis vastab käesoleva määruse sätetele.

4. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse järgmiste sätete kohaldamist:

a) direktiiv 89/398/EMÜ ja selle alusel vastu võetud direktiivid;

b) nõukogu 15. juuli 1980. aasta direktiiv 80/777/EMÜ loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamisega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta; ⁽¹⁾

⁽¹⁾ EÜT L 229, 30.8.1980, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

1. Käesolevas määruses kasutatakse:

a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) ⁽³⁾ artiklis 2 ning artikli 3 lõigetes 3, 8 ja 18 sätestatud mõisteid “toit”, “toidukäitleja”, “turuleviimine” ja “lõpptarbijat”;

b) direktiivis 2002/46/EÜ sätestatud mõistet “toidulisand”;

c) direktiivis 90/496/EMÜ sätestatud mõisteid “toitumisealase teabega märgistus”, “valk”, “süsivesikud”, “suhkrud”, “rasv”, “küllastunud rasvhapped”, “monoküllastumata rasvhapped”, “polüküllastumata rasvhapped”, “kiudained”;

d) direktiivi 2000/13/EÜ artikli 1 lõike 3 punktis a sätestatud mõistet “märgistus”.

2. Samuti kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) *väide* — sõnum või esitus, mis ei ole ühenduse või liikmesriigi õigusaktide alusel kohustuslik, sealhulgas mis tahes kujul pildiline, graafiline või sümboliline esitus, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidul on teatavad omadused;

2) *toitaine* — valk, süsivesikud, rasv, kiudaine, naatrium, direktiivi 90/496/EMÜ lisas loetletud vitamiinid ja mineraaltoitained ning ained, mis kuuluvad ühte nimetatud kategooriast või on selle koostisosad;

3) *muu aine* — aine, mis ei ole toitaine ja millel on toitumisealane või füsioloogiline mõju;

⁽²⁾ EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽³⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1642/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 4).

- 4) *toitumisalane väide* — mis tahes väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidul on teatavad kasulikud toitainelised omadused
- a) energia (kalorsuse) tõttu, mida see
- i) annab,
- ii) annab vähendatud või suurendatud määral või
- iii) ei anna, ja/või
- b) toitainete või muude ainete tõttu, mida see
- i) sisaldab,
- ii) sisaldab vähendatud või suurendatud koguses või
- iii) ei sisalda;
- 5) *tervisealane väide* — mis tahes väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidugrupi, toidu või ühe selle koostisosa ja tervise vahel on seos;
- 6) *haigestumisohtu vähendamise väide* — mis tahes tervisealane väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidugrupi, toidu või ühe selle koostisosa tarbimine vähendab oluliselt mõnda haigusesse haigestumise mõnda riskitegurit;
- 7) *amet* — Euroopa Toiduohutusamet, mis on loodud määruse (EÜ) nr 178/2002 alusel.

II PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 3

Üldpõhimõtted kõikide väidete jaoks

Toitumis- ja tervisealaseid väiteid tohib ühenduses turule viidava toidu märgistusel, esitlemisel ja reklaamis kasutada üksnes siis, kui need vastavad käesoleva määruse sätetele.

Ilma et see piiraks direktiivide 2000/13/EÜ ja 84/450/EMÜ kohaldamist, ei tohi toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine

- a) olla vale, mitmeti mõistetatav või eksitav;
- b) suurendada kahtlust muude toitade ohutuse ja/või toiteväärtuse piisavuse suhtes;

- c) soodustada või õigustada toidu ülemäärast tarbimist;
- d) väita, viidata või anda mõista, et tasakaalustatud ja mitmekesine toit ei suuda tavaliselt anda piisavas koguses toitaineid. Võttes arvesse liikmesriikides esinevaid eritingimusi, võib artikli 24 lõikes 2 viidatud korras vastu võtta erandeid toitainete osas, mida tasakaalustatud ja mitmekesine toit ei suuda pakkuda piisavas koguses, sealhulgas nimetatud erandite kohaldamise tingimusi;
- e) ei tekstina ega pildilise, graafilise või sümbolilise esituse kaudu viidata muutustele kehafunktsioonides, mis võiksid tekitada või kasutada ära hirmu tarbijates.

Artikkel 4

Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamise tingimused

1. 19. jaanuaril 2009 kehtestab komisjon artikli 24 lõikes 2 viidatud korras täpsed toitainelised põhijooned ja tingimused, sealhulgas erandid, mida peab järgima toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamisel toitade ja/või toidugruppide kohta.

Sätetatakse nimetatud toitainelised põhijooned toidule ja/või teatud toidugruppide kohta ning toitumis- või tervisealaste väidete kasutamise tingimused seoses toitaineliste põhijoontega, võttes eelkõige arvesse

- a) toidus sisalduvate teatud toitainete ja muude ainete, nagu rasva, küllastunud rasvhapete, transrasvhapete, suhkrute ja soola/naatriumi kogused;
- b) toidu (või toidugruppide) rolli ja tähtsust elanikkonna toitumises üldiselt või vajaduse korral teatud ohurühmade, sealhulgas laste toitumises;
- c) toidu üldist toitainelist koostist toiteväärtuse aspektist ja nende toitainete olemasolu, mis on teaduslikult tõendatud tervisele mõju omavatenä.

Toitainelised põhijooned põhinevad teaduslikel teadmistel toidu ja toitumise kohta ning nende seosel tervisega.

Toitaineliste põhijoonte koostamisel nõuab komisjon, et amet esitaks 12 kuu jooksul asjakohased teaduslikud nõuanded, keskendudes eelkõige

Artikkel 5

- i) sellele, kas põhijooned tuleks sätestada toidule üldiselt ja/või toidugruppidele,
- ii) arvesse võetavate toitainete valikule ja tasakaalule,
- iii) põhijoonte soovituslike koguste/aluste valikule,
- iv) põhijoonte arvutamise põhimõtete lähendamisele ja
- v) kavandatava süsteemi katsetamisele.

Toitaineliste põhijoonte koostamisel konsulteerib komisjon huvitatud osapooltega, eriti toidukäitlejate ja tarbijarühmadega.

Toitainelisi põhijooni ja nende kasutamise tingimusi ajakohastatakse artikli 24 lõikes 2 viidatud korras, et võtta arvesse asjaomaseid teaduslikke arenguid.

2. Erandina lõikest 1 on lubatud toitumisalased väited, mis puudutavad rasva, küllastunud rasvhapete, transrasvhapete, suhkrute ja soola/naatriumi sisalduse vähendamist ilma konkreetse(te) toitaine(te) toitaineliste põhijoonte viitamata, mille osas väide esitati, kui need väited vastavad käesolevas määruses sätestatud tingimustele.

3. Joogid, mille etanoolisisaldus mahu järgi on üle 1,2 mahu-
protsendi, ei tohi kanda

- a) tervisealaseid väiteid;
- b) toitumisalaseid väiteid peale selliste, mis viitavad alkoholi- või energiasisalduse vähendamisele.

4. Kui toitumisalaste väidete suhtes, mis viitavad alkoholi- või energiasisalduse vähendamisele või puudumisele tavaliselt alkoholi sisaldavates jookides, puuduvad ühenduse erieeskirjad, võib kooskõlas asutamislepingu sätetega kohaldada vastavaid liikmesriikide eeskirju.

5. Muud kui lõikes 3 nimetatud toidud või toidugrupid, mille puhul tuleb toitumis- või tervisealaste väidete kasutamist piirata või keelata, võib määrata artikli 24 lõikes 2 viidatud korras ja teaduslike tõendite alusel.

Üldtingimused

1. Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine on lubatud ainult siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) toitaine või muu aine, mille kohta väide esitatakse, olemasolul või puudumisel või vähendatud sisaldusel toidus või toidugrupis on üldtunnustatud teaduslike andmete põhjal tõendatud kasulik toitumisalane või füsioloogiline mõju;

b) toitaine või muu aine, mille kohta väide esitatakse

i) sisaldub lõpptootes ühenduse õigusaktides määratletud olulises koguses või kui sellised eeskirjad puuduvad, siis koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud andmed, või

ii) ei esine või esineb vähendatud koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud andmed;

c) kus see on kohaldatav, esineb toitaine või muu aine, mille kohta väide esitatakse, organismi jaoks kättesaadaval kujul;

d) tootekoguses, mida eeldatavasti tarbitakse, sisaldub toitainet või muud ainet, millele väide tugineb, ühenduse õigusaktides määratletud märkimisväärses koguses või kui sellised eeskirjad puuduvad, siis koguses, millega kaasneb väidetav toitumisalane või füsioloogiline mõju, mida kinnitavad üldtunnustatud teaduslikud andmed;

e) vastavus vastavalt kas III või IV peatükis esitatud eritingimustele.

2. Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine on lubatud ainult siis, kui eeldatakse, et keskmine tarbija saab väites esitatud kasulikest mõjudest aru.

3. Toitumis- ja tervisealased väited peavad viitama tarbimis- valmis toidule vastavalt tootja poolt antud tarvitusjuhistele.

Artikkel 6

Väidete teaduslik põhjendatus

1. Toitumis- ja tervisealased väited peavad põhinema üldtunnustatud teaduslikel andmetel ja olema viimastega tõendatud.
2. Toidukäitleja, kes toitumis- või tervisealase väite esitab, peab põhjendama väite kasutamist.
3. Liikmesriikide pädevad asutused võivad nõuda toodet toidukäitlejalt või isikult, kes toote turule viib, kõikide asjakohaste üksikasjade ja andmete esitamist, mis tõendavad vastavust käesolevale määrusele.

Artikkel 7

Toitumisalane teave

Toitumisalase väite esitamisel kohaldatavat direktiivi 90/496/EMÜ kohast teabe edastamise kohustust ja edastusviise kohaldatakse *mutatis mutandis* tervisealase väite esitamisel, välja arvatud üldise iseloomuga reklaami korral. Esitav teave peab siiski sisaldama 2. rühmas esitatud teavet, mis on määratletud direktiivi 90/496/EMÜ artikli 4 lõikes 1.

Lisaks esitatakse vajaduse korral vastavalt direktiivi 90/496/EMÜ artiklile 6 ja tuuakse toitumisalase teabega samas vaateväljas ära ka aine(te) kogus(ed), millega toitumis- või tervisealane väide on seotud, kuid mida ei ole toitumisalases teabes esitatud.

Toidulisandite puhul tuleb toitumisalane teave esitada vastavalt direktiivi 2002/46/EÜ artiklile 8.

III PEATÜKK

TOITUMISALASED VÄITED

Artikkel 8

Eritingimused

1. Toitumisalaste väidete esitamine on lubatud üksnes siis, kui need on loetletud lisas ja on vastavuses käesolevas määruses sätestatud tingimustega.

2. Lisa muudatused võetakse vastu artikli 24 lõikes 2 viidatud korras ja vajaduse korral pärast konsulteerimist ametiga.

Artikkel 9

Võrdlevad väited

1. Ilma et see piiraks direktiivi 84/450/EMÜ kohaldamist, võib võrrelda ainult sama grupi toite, võttes arvesse selle grupi erinevaid toite. Märgitakse toitaine koguse ja/või energiasisalduse erinevus ning võrdlus tugineb võrdsele toidukogusele.
2. Võrdlevad toitumisalased väited võrdlevad kõnealuse toidu koostist sama grupi erinevate toitudega, mille koostis ei võimalda väite esitamist, sealhulgas ka teiste kaubamärkide toitudega.

IV PEATÜKK

TERVISEALASED VÄITED

Artikkel 10

Eritingimused

1. Tervisealaste väidete esitamine on keelatud, välja arvatud siis, kui need vastavad II peatükis toodud üldnõuetele ja käesolevas peatükis toodud erinõuetele ning kui nad on vastavalt käesolevale määrusele lubatud ning need väited on loetletud artiklites 13 ja 14 sätestatud lubatavate väidete nimekirjas.
2. Tervisealaste väidete esitamine on lubatud ainult siis, kui märgistusel, või kui selline märgistus puudub, toote esitlemisel ja reklaamis esitatakse järgmine teave:
 - a) viide mitmekülgse ja tasakaalustatud toitumise ja tervisliku elustiili tähtsusele;
 - b) väidetava kasuliku mõju saavutamiseks vajalik toidukogus ja tarbimise viis;
 - c) vajaduse korral viide, mis on mõeldud inimestele, kes peaksid vältima toidu tarbimist, ja
 - d) asjakohane hoiatus toote liigse tarbimise eest, mis tõenäoliselt kujutab ohtu tervisele.

3. Viiteid toitaine või toidu üldistele, mittespetsiifilistele eelistele seoses üldise hea tervise ja tervisega seotud heaoluga võib teha üksnes koos konkreetse tervisealase väitega, mis on loetletud artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades.

4. Kui see on asjakohane, võetakse käesoleva artikli kohaldamiseks vastu suunised artiklis 24 viidatud korras ja vajaduse korral pidades nõu huvigruppidega, eelkõige toidukäitlejate ja tarbijarühmadega.

Artikkel 11

Liikmesriikide meditsiinialaste erialaliitude ja tervisega seotud heategevuslike organisatsioonide eeskirjad

Liikmesriikide meditsiinialaste erialaliitude ja tervisega seotud heategevuslike organisatsioonide soovitusi ja kinnitusi käsitlevate ühenduse erieeskirjade puudumisel võib kooskõlas asutamislepingu sätetega kohaldada vastavaid liikmesriikide eeskirju.

Artikkel 12

Piirangud teatud tervisealaste väidete kasutamisel

Lubatud pole järgmised tervisealased väited:

- a) väited, mis jätavad mulje, et toidu mittetarbimine võib tervist mõjutada;
- b) väited, mis viitavad kehakaalu vähenemise kiirusele või määrale;
- c) väited, mis viitavad soovitustele, mille on andnud arstid või tervisespetsialistid või liidud, mida ei ole nimetatud artiklis 11.

Artikkel 13

Tervisealased väited, välja arvatud haigestumise riski vähendavad väited

- 1. Tervisealaseid väiteid, mis kirjeldavad
 - a) toitaine või muu aine tähtsust kasvamisele, arengule ja organismi funktsioonidele;

b) psühholoogilisi ja käitumuslikke funktsioone või

c) ilma et see piiraks direktiivi 96/8/EÜ kohaldamist, salenemist või kehakaalu jälgimist või näljatunde vähendamist või küllastustunde suurenemist või toidust saadava energia vähendamist,

või viitavad eeltoodule; ning on loetletud lõikes 3 sätestatud nimekirjas, võib esitada ilma artiklites 15–18 viidatud loa taotlemise menetlust läbimata, kui need väited

i) põhinevad üldtunnustatud teaduslikel andmetel ja

ii) on keskmisele tarbijale hästi mõistetavad.

2. Liikmesriigid edastavad lõikes 1 märgitud väidete nimekirjad komisjonile hiljemalt 31. jaanuariks 2008 koos neile kohaldatavate tingimustega ja koos viidetega asjakohasele teaduslikule põhjendusele.

3. Pärast ametiga konsulteerimist võtab komisjon artiklis 24 lõikes 2 viidatud korras hiljemalt 31. jaanuariks 2010 vastu ühenduse nimekirja lõikes 1 viidatud väidetest ja kõik vajalikud tingimused nende väidete kasutamiseks.

4. Lõikes 3 nimetatud ja üldtunnustatud teaduslikel andmetel põhinevasse nimekirja tehtavad mis tahes muudatused võetakse pärast ametiga konsulteerimist vastu artiklis 24 lõikes 2 viidatud korras komisjoni enda algatusel või liikmesriigi taotlusel.

5. Lõikes 3 nimetatud väidete nimekirja, mis põhineb uutel teaduslikel andmetel ja/või mis sisaldab konfidentsiaalsete andmete kaitse taotlust, võetakse mis tahes täiendusi vastu artiklites 15–18 viidatud menetluse kohaselt.

Artikkel 14

Haigestumise riski vähendamise väited

1. Olenemata direktiivi 2000/13/EÜ artikli 2 lõike 1 punktist b tohib esitada haigestumise riski vähendamise väiteid, kui selleks on antud luba vastavalt käesoleva määruse artiklites 15–18 sätestatud menetlusele ja need väited lisatakse ühenduse lubatud väidete nimekirja koos nimetatud väidete kasutamise kõikide vajalike tingimustega.

2. Lisaks käesolevas määruses sätestatud üldistele nõuetele ja lõike 1 erinõuetele peab haigestumise riski vähendamise väidete puhul märgistusel või, kui märgistus puudub, siis esitlemisel või reklaamis olema ka lause, mis viitab sellele, et väites viidatud haigusel on mitmeid riskitegureid ning ühe riskiteguri muutmisel võib, aga ei pruugi olla kasulikku mõju.

Artikkel 15

Loa taotlemine

1. Käesolevale artiklile viitamisel esitatakse loataotlus järgnevate lõigete kohaselt.

2. Taotlus saadetakse liikmesriigi pädevale asutusele.

a) Liikmesriigi pädev asutus

i) kinnitab taotluse saamist kirjalikult 14 päeva jooksul pärast selle kättesaamist. Kinnituses on märgitud taotluse kättesaamise kuupäev;

ii) teatab sellest viivitamata ametile ja

iii) teeb ametile kättesaadavaks taotluse ja kogu taotleja esitatud lisateabe.

b) Amet

i) teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni viivitamatult taotlusest ning teeb nii taotluse kui kogu taotleja esitatud lisateabe neile kättesaadavaks;

ii) teeb lõike 3 punktis g nimetatud taotluse kokkuvõtte avalikkusele kättesaadavaks.

3. Taotlus peab sisaldama järgmist:

a) taotleja nimi ja aadress;

b) toitaine või muu aine või toit või toidukategooria, mille kohta tervisealane väide esitatakse, ning selle iseloomulikud omadused;

c) tervisealase väite suhtes korraldatud uuringute, kaasa arvatud, nende olemasolul, sõltumatute, vastastikusele eksperdihindangule allutatud uurimistööde koopiad ning mis tahes muu materjal, mis tõendab väite vastavust käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele;

d) vajaduse korral märke konfidentsiaalsena käsitatava teabe kohta koos tõendatava põhjendusega;

e) teiste teadusuuringute koopiad, mis on nimetatud tervisealase väite suhtes asjakohased;

f) ettepanek tervisealase väite sõnastuse kohta, mille lubamist taotletakse, vajaduse korral koos kasutamise eritingimustega;

g) taotluse kokkuvõte.

4. Komisjon kehtestab ametiga konsulteerimise järel artikli 24 lõikes 2 viidatud korras käesoleva artikli kohaldamiseks rakenduseeskirjad, kaasa arvatud eeskirjad taotluse ettevalmistamise ja esitamise kohta.

5. Komisjon teeb tihedas koostöös ametiga kättesaadavaks asjakohased tehnilised suunised ja abivahendid, et aidata toidukaitlejaid, eriti väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, teadusliku hindamise taotluse koostamisel ja esitamisel.

Artikkel 16

Ameti arvamus

1. Amet püüab oma arvamuse esitamisel pidada kinni kuuekuulisest tähtajast alates kehtiva taotluse laekumisest. Seda tähtaega pikendatakse, kui amet nõuab taotlejalt lõikes 2 sätestatud lisateavet.

2. Amet või liikmesriigi pädev asutus ameti vahendusel võib vajaduse korral taotlejalt nõuda taotlust täiendavate andmete esitamist teatava tähtaja jooksul.

3. Oma arvamuse ettevalmistamiseks teeb amet järgmist:

a) kontrollib, et tervisealase väite väljapakutud sõnastus on teaduslike andmetega tõendatud;

b) kaalub, kas tervisealase väite sõnastus vastab käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele;

c) annab nõu, kas tervisealase väite väljapakutud sõnastus on keskmise tarbija jaoks mõistetu ja sisukas.

4. Kui arvamuses toetatakse tervisealase väite lubamist, sisaldab arvamus lisaks järgmisi andmeid:

a) taotleja nimi ja aadress;

b) toitaine või muu aine või toit või toidugrupp, mille kohta tervisealane väide esitatakse, ning selle iseloomulikud omadused;

c) esitatava tervisealase väite soovitatav sõnastus vajaduse korral koos kasutamise eritingimustega;

d) vajaduse korral toidu kasutamise tingimused või piirangud ja/või täiendavad selgitused või hoiatused, mis peaksid kaasnema tervisealase väitega märgistusel ja reklaamis.

5. Amet edastab oma arvamuse, milles on esitatud tervisealase väite hindamise aruanne, oma arvamuse põhjendused ja arvamuse aluseks olnud teabe komisjonile, liikmesriikidele ja taotlejale.

6. Amet avalikustab oma arvamuse vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 38 lõikele 1.

Taotleja või avalikkuse esindaja võib komisjonile esitada kommentaare 30 päeva jooksul pärast sellist avalikustamist.

Artikkel 17

Ühenduse luba

1. Komisjon esitab kolme kuu jooksul pärast ameti arvamuse saamist artikli 22 lõikes 2 osutatud komiteele otsuse eelnõu lubatud tervisealaste väidete loetelude kohta, võttes arvesse ameti arvamust, ühenduse õiguse kõiki asjakohaseid sätteid ja muid asjassepuutuvaid õiguslikke tegureid. Kui otsuse eelnõu ei lange kokku ameti arvamusega, selgitab komisjon erinevuste põhjuseid.

2. Lubatud tervisealaste väidete nimekirja muutmise mis tahes otsuse eelnõu peab sisaldama artikli 16 lõikes 4 nimetatud üksikasju.

3. Lõplik otsus taotluse suhtes tehakse artikli 24 lõikes 2 viidatud korras.

4. Komisjon teavitab taotlejat viivitamatult oma otsusest ja avaldab selle otsuse üksikasjad *Euroopa Liidu Teatajas*.

5. Artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades loetletud tervisealaseid väiteid võivad kasutada kooskõlas nende suhtes kohaldatavate tingimustega kõik toidukäitlejad, kui väidete kasutamine ei ole piiratud artikli 20 sätete kohaselt.

6. Loa andmine ei piira ühegi toidukäitleja üldist tsiviil- ja kriminaalvastutust seoses asjassepuutuva toiduga.

Artikkel 18

Lubade muutmine, peatamine ja tühistamine

1. Artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades loetletud väite taotleja/kasutaja võib taotleda asjakohase nimekirja muutmist. Artiklites 15–17 sätestatud menetlust kohaldatakse *mutatis mutandis*.

2. Omal algatusel või liikmesriigi või komisjoni taotlusel annab amet arvamuse selle kohta, kas artiklites 13 ja 14 sätestatud nimekirjades loetletud väide vastab endiselt käesoleva määrusega sätestatud tingimustele.

Amet edastab selle arvamuse viivitamata komisjonile, liikmesriikidele ja vajaduse korral kõnealuse väite esmasele taotlejale. Amet avalikustab oma arvamuse vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 38 lõikele 1.

Taotleja/kasutaja või avalikkuse esindaja võib komisjonile esitada kommentaare 30 päeva jooksul pärast sellist avalikustamist.

Komisjon kontrollib ameti arvamust ja kõiki saadud kommentaare esimesel võimalusel. Vajaduse korral muudetakse, peatatakse või tühistatakse luba vastavalt artiklis 17 sätestatud menetlusele.

V PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 19***Ühenduse register**

1. Komisjon loob ühenduse registri toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta (edaspidi *register*) ja haldab seda.

2. Register sisaldab järgmisi elemente:

- a) toitumiselased väited ja nende suhtes kohaldatavad tingimused vastavalt lisas sätestatule;
- b) kooskõlas artikli 4 lõikega 5 vastu võetud piirangud;
- c) lubatud tervisealased väited ja nende suhtes kohaldatavad tingimused vastavalt artikli 13 lõikele 3, artikli 14 lõikele 1, artikli 18 lõikele 2, artiklile 20, artikli 23 lõikele 2 ja artikli 27 lõikele 6 ning liikmesriigi meetmed, millele osutatakse artikli 22 lõikes 3;
- d) tagasilükatud tervisealaste väidete nimekiri ning väidete tagasilükkamise põhjused.

Tervisealased väited, mida lubatakse konfidentsiaalsete andmete põhjal, esitatakse registri eraldi lisas koos järgmise teabega:

- 1) kuupäev, millal komisjon andis tervisealase väite jaoks loa, ja algse taotleja nimi, kellele luba väljastati;
 - 2) asjaolu, et komisjon andis tervisealase väite jaoks loa konfidentsiaalsete andmete põhjal;
 - 3) asjaolu, et tervisealase väite kasutamine on piiratud, välja arvatud juhul, kui hilisem taotleja saab loa ilma algse taotleja konfidentsiaalsetele andmetele toetumata.
3. Register tehakse avalikkusele kättesaadavaks.

*Artikkel 20***Andmekaitse**

1. Vastavalt artikli 15 lõikele 2 nõutud taotluses sisalduvaid teaduslikke andmeid ja muud teavet ei tohi seitsmeaastase perioodi jooksul alates loa andmise kuupäevast kasutada hili-

sema taotleja kasuks, välja arvatud juhul, kui hilisem taotleja on eelneva taotlejaga kokku leppinud, et neid andmeid ja seda teavet võib kasutada, kui

- a) eelnev taotleja deklareeris teaduslikud andmed ja muu teabe eelneva taotluse esitamise ajal konfidentsiaalsena ja
- b) eelneval taotlejal oli eelneva taotluse esitamise ajal ainuõigus konfidentsiaalsete andmete kasutamisele ja
- c) tervisealast väidet poleks saanud lubada ilma konfidentsiaalsete andmete esitamiseta eelneva taotleja poolt.

2. Kuni lõikes 1 määratletud seitsmeaastase perioodi möödumiseni pole ühelgi hilisemal taotlejal õigust tugineda eelneva taotleja poolt konfidentsiaalsetena deklareeritud andmetele, välja arvatud siis ja mitte enne, kui komisjon võtab vastu otsuse selle kohta, kas väite saaks või oleks saanud lisada artiklis 14 või vajaduse korral artiklis 13 sätestatud nimekirja ilma eelneva taotleja poolt konfidentsiaalseteks nimetatud andmeid esitamata.

*Artikkel 21***Liikmesriikide sätted**

Ilma et see piiraks asutamislepingu, eriti selle artiklite 28 ja 30 kohaldamist, ei ole liikmesriikidel lubatud piirata ega keelata käesolevale määrusele vastava toiduga kauplemist ega selle reklaamimist oma ühtlustamata, teatavate toitude kohta või toidu kohta üldiselt esitatavaid väiteid käsitlevate sätete kohaldamisega.

*Artikkel 22***Teavitamise kord**

1. Kui liikmesriik peab vajalikuks võtta vastu uusi õigusakte, teavitab ta komisjoni ja teisi liikmesriike kavandatavatest meetmetest ning põhjendab neid.

2. Komisjon konsulteerib määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 alusel moodustatud toiduahela ja loomatervishoiu alalise komiteega (edaspidi *komitee*), kui ta näeb sellise konsulteerimise vajadust olevat või kui liikmesriik seda nõuab, ja esitab kavandatavate meetmete suhtes arvamuse.

3. Asjaomane liikmesriik võib kavandatud meetmeid hakata rakendama kuus kuud pärast lõikes 1 viidatud teavitamist tingimusel, et komisjoni arvamus ei ole negatiivne.

Artikkel 25

Juhul kui komisjoni arvamus on negatiivne, otsustab komisjon vastavalt artikli 24 lõikes 2 viidatud korrale ja enne käesoleva lõike esimeses lõigus viidatud tähtaja möödumist, kas kavandatud meetmeid võib rakendada. Komisjonil on õigus nõuda teatud muudatuste tegemist kavandatavatesse meetmetesse.

Artikkel 23

Kaitsemeetmed

1. Kui liikmesriigil on tõsiseltvõetavaid põhjendusi selle kohta, et väide ei ole käesoleva määrusega kooskõlas või et artiklis 6 sätestatud teaduslik põhjendus on ebapiisav, võib see liikmesriik ajutiselt peatada nimetatud väite kasutamise oma territooriumil.

Ta teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni ning esitab peatamise põhjused.

2. Artikli 24 lõikes 2 viidatud korras võetakse otsus vajaduse korral vastu pärast ametilt arvamuse saamist.

Komisjon võib algetada selle menetluse ka omal algatusel.

3. Lõikes 1 viidatud liikmesriik võib kohaldada peatamist, kuni talle tehakse teatavaks lõikes 2 viidatud otsus.

Artikkel 24

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtaeg on kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Järelevalve

Et hõlbustada tõhusat järelevalvet toitumis- või tervisealaste väidetega märgistatud toidu üle, võivad liikmesriigid nõuda oma territooriumil valmistajalt või sellist toitu turule viivalt isikult pädeva asutuse teavitamist nimetatud turuleviimisest, edastades viimasele tootel kasutatava märgistuse näidise.

Artikkel 26

Hindamine

Hiljemalt 19. jaanuariks 2013 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, eriti sellise toidu turu arengu kohta, mille kohta esitatakse toitumis- ja tervisealaseid väiteid, ning väidete mõistmise kohta tarbijate poolt, esitades vajaduse korral oma muudatusettepanekud.

Artikkel 27

Üleminekumeetmed

1. Enne käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva turule viidud või märgistatud toitu, mis ei vasta käesoleva määruse sätetele, võib turustada kuni nende säilimisaja lõppemiseni, kuid mitte hiljem kui 31. juuli 2009. Artikli 4 lõike 1 sätete osas võib toitu turustada kuni kaksteist kuud pärast asjaomaste toitaeneliste põhijoonte ning nende kasutamise tingimuste vastuvõtmist.

2. Käesoleva määruse sätetele mittevastavaid, enne 1. jaanuari 2005 olemas olnud kaubamärke või marginimetusi kandvate toodete turustamist võib jätkata kuni 19. jaanuarini 2022, mille möödudes kohaldatakse käesoleva määruse sätteid.

3. Lisas mitte sisalduvate, liikmesriikides enne 1. jaanuari 2005 vastavalt nende suhtes kohaldatavatele liikmesriigi õigusaktide sätetele kasutatud toitumisalaste väidete kasutamist tohib jätkata kuni 19. jaanuarini 2010 toidukäitlejate vastutusel ja ilma et see piiraks artiklis 23 viidatud kaitsemeetmete vastuvõtmist.

4. Pildilises, graafilises või sümbolilises esituses toitumisalaste väidete suhtes, mis vastavad käesoleva määruse üldpõhimõtetele ja mis ei sisaldu lisan ning mida kasutatakse vastavalt liikmesriigi sätete või eeskirjadega välja töötatud eritingimustele ning -kriteeriumitele, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt 31. jaanuariks 2008 teabe selliste toitumisalaste väidete ja nende suhtes kohaldatavate liikmesriigi sätete või eeskirjade kohta koos nende aluseks olevate teaduslike andmetega;
- b) komisjon võtab artikli 24 lõikes 2 viidatud korras vastu otsuse kõnealuste väidete kasutamise kohta.

Kõnealuse korra kohaselt mittelubatud toitumisalaste väidete kasutamist võib jätkata 12 kuud pärast otsuse vastuvõtmist.

5. Artikli 13 lõike 1 punktis a viidatud tervisealaseid väiteid võib esitada toidukäitlejate vastutusel alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast kuni artikli 13 lõikes 3 viidatud nimekirja vastuvõtmiseni, tingimusel et need väited on kooskõlas käesoleva määrusega ning nende suhtes kohaldatavate olemasolevate liikmesriigi sätetega ja ilma et see piiraks artiklis 23 viidatud kaitsemeetmete vastuvõtmist.

6. Muude tervisealaste väidete suhtes, mida on kasutatud vastavalt liikmesriigi sätetele enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva (välja arvatud artikli 13 lõike 1 punktis a ja artiklis 14 viidatud väidete suhtes) kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) tervisealastele väidetele, mida liikmesriigis on hinnatud ning millele seal on luba antud, antakse luba alljärgnevalt:

- i) liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt 31. jaanuariks 2008 teabe selliste toitumisalaste väidete kohta koos nende väidete aluseks olevaid teaduslikke andmeid hindava aruandega;

- ii) pärast ametiga konsulteerimist võtab komisjon artikli 24 lõikes 2 viidatud korras vastu otsuse kõnealusel viisil lubatud tervisealaste väidete kohta.

Kõnealuse korra kohaselt mittelubatud tervisealaste väidete kasutamist võib jätkata kuus kuud pärast otsuse vastuvõtmist.

- b) tervisealastele väidetele, mida liikmesriigis ei ole hinnatud ja millele ei ole liikmesriigis luba antud: selliste väidete kasutamist võib jätkata tingimusel, et vastavalt käesolevale määrusele esitatakse taotlus enne 19. jaanuari 2008; nimetatud korra kohaselt mittelubatud tervisealaste väidete kasutamist võib jätkata kuus kuud pärast otsuse vastuvõtmist vastavalt artikli 17 lõikele 3.

Artikkel 28

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. detsember 2006

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

J. KORKEAOJA

LISA

TOITUMISALASED VÄITED JA NENDE SUHTES KOHALDATAVAD TINGIMUSED

VÄHESE ENERGIASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese energiasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 40 kcal (170 kJ)/100 g tahke aine kohta või rohkem kui 20 kcal (80 kJ)/100 ml vedeliku kohta. Lauamagusainete puhul kohaldatakse piirnormi 4 kcal (17 kJ) portsjoni kohta, millel on 6 g sahharoosiga (umbes 1 tl sahharoosi) samaväärsed magustamisomadused.

VÄHENDATUD ENERGIASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähendatud energiasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui energiasisaldus on vähendatud vähemalt 30 %, tuues välja omaduse(d), millest tulenevalt toidu üldine energiasisaldus on vähendatud.

ENERGIAVABA

Väite, et toit on energiavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 4 kcal (17 kJ)/100 ml. Lauamagusainete puhul kohaldatakse piirnormi 0,4 kcal (1,7 kJ) portsjoni kohta, millel on 6g sahharoosiga (umbes 1 tl sahharoosi) samaväärsed magustamisomadused.

VÄHESE RASVASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese rasvasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 3 g rasva 100 g tahke aine kohta või 1,5 g rasva 100 ml vedeliku kohta (1,8 g rasva 100 ml kohta väikese rasvasisaldusega piima puhul).

RASVAVABA

Väite, et toit on rasvavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,5 g rasva 100 g või 100 ml kohta. Sellele vaatamata on väited kujul "X % rasvavaba" keelatud.

VÄHESE KÜLLASTUNUD RASVHAPETE SISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese küllastunud rasvhapete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui küllastunud rasvhapete ja transrasvhapete kogusisaldus tootes ei ületa 1,5 g 100 g tahke aine kohta või 0,75 g 100 ml vedeliku kohta, ning kummalgi juhul ei tohi küllastunud rasvhapped ja transrasvhapped kokku anda üle 10 % energiast.

KÜLLASTUNUD RASVHAPETE VABA

Väite, et toit ei sisalda küllastunud rasvhappeid, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui küllastunud rasvhapete ja transrasvhapete kogusisaldus tootes ei ületa 0,1 g küllastunud rasvhappeid 100 g või 100 ml kohta.

VÄHESE SUHKRUSISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese suhkrusisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 5 g suhkruid 100 g tahke aine või 2,5 g suhkruid 100 ml vedeliku kohta.

SUHKRUVABA

Väite, et toit on suhkruvaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,5 g suhkruid 100 g või 100 ml kohta.

ILMA LISATUD SUHKRUTA

Väite, et toidule ei ole suhkruid lisatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda mis tahes lisatud mono- ega disahhariide ega mingit muud selle magustamisomaduste tõttu kasutatud toitu. Toidus looduslikult sisalduvate suhkrute puhul peaks etiketil olema järgmine märg: "TOODE SISALDAB LOODUSLIKULT ESINEVAID SUHKRUID".

VÄHESE NAATRIUMI-/SOOLASISALDUSEGA

Väite, et toit on vähese naatriumi-/soolasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,12 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g või 100 ml kohta. Vete, välja arvatud direktiivi 80/777/EMÜ reguleerimisalasse kuuluvate mineraalvete puhul ei tohi see väärtus ületada 2 mg naatriumi 100 ml kohta.

VÄGA VÄHESE NAATRIUMI-/SOOLASISALDUSEGA

Väite, et toit on väga väikese naatriumi-/soolasisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,04 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g või 100 ml kohta. Seda väidet ei tohi kasutada looduslike mineraalvete ja muude vete puhul.

NAATRIUMIVABA või SOOLAVABA

Väite, et toit on naatriumivaba või soolavaba, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode ei sisalda üle 0,005 g naatriumi või samaväärse koguse soola 100 g kohta.

KIUDAINELLIKAS

Väite, et toit on kiudaineallikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 3 g kiudainet 100 g kohta või vähemalt 1,5 g kiudainet 100 kcal kohta.

SUURE KIUDAINESISALDUSEGA

Väite, et toit on suure kiudainesaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt 6 g kiudainet 100 g kohta või vähemalt 3 g kiudainet 100 kcal kohta.

VALGUALLIKAS

Väite, et toit on valguallikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui valk annab vähemalt 12 % toidu energiasisaldusest.

SUURE VALGUSISALDUSEGA

Väite, et toit on suure valgusisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui valk annab vähemalt 20 % toidu energiasisaldusest.

[VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] JA/VÕI [MINERAALTOITAINE NIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] ALLIKAS

Väite, et toit on vitamiinide ja/või mineraaltoitainete allikas, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab neid vähemalt direktiivi 90/496/EMÜ lisas määratletud märkimisväärses koguses või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsember 2006 määruse (EÜ) nr 1925/2006 (mis käsitleb vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatavate muude ainete lisamist toidule) (¹) artikli 7 kohaselt erandina kehtestatud koguses.

(¹) Vt käesoleva ELT L lk 26.

SUURE [VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] JA/VÕI [MINERAALTOITAIN NIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] SISALDUSEGA

Väite, et toit on suure vitamiinide ja/või mineraaltoitainete sisaldusega, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode sisaldab vähemalt kaks korda rohkem vitamiine ja/või mineraaltoitaineid kui "[VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] ja/või [MINERAALTOITAIN NIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] allikas".

SISALDAB [TOITAIN NIMI VÕI MUU AINE NIMETUS]

Väite, et toit sisaldab mingit toitaineid või muud ainet, mille kohta käesolevas määruses ei sätestata eritingimusi, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode vastab käesoleva määruse kõikidele kohaldatavatele sätetele ning eelkõige selle artiklile 5. Vitamiinide ja mineraaltoitainete suhtes kohaldatakse väite "allikas" tingimusi.

SUURENDATUD [TOITAIN NIMETUS] SISALDUSEGA

Väite, et ühe või enama toitainet, välja arvatud vitamiinide ja mineraaltoitainete, sisaldust on suurendatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui toode vastab väite "allikas" tingimustele ja sisaldust on võrreldes sarnase tootega suurendatud vähemalt 30 %.

VÄHENDATUD [TOITAIN NIMETUS] SISALDUSEGA

Väite, et ühe või enama toitainet sisaldust on vähendatud, ja iga väite, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, võib esitada ainult siis, kui sisaldust on võrreldes samalaadse tootega vähendatud vähemalt 30 %, välja arvatud mikrotoitained, mille puhul on lubatud 10 % erinevus nõukogu direktiivis 90/496/EMÜ toodud kontrollväärtusest, ning naatrium või samaväärne kogus soola, mille puhul on lubatud 25 % erinevus.

LIGHT/LAHJA

Väide, et toode on "light" või "lahja", ja iga väide, millel on tarbija jaoks tõenäoliselt sama tähendus, peab täitma samu tingimusi, mis on sätestatud mõiste "vähendatud" osas; samuti tuleb väite esitamisel tuua välja omadus(ed), millest tulenevalt on toit "light" või "lahja".

LOODUSLIKULT/LOODUSLIK

Kui toit vastab looduslikult käesolevas lisas sätestatud toitumislase väite kasutustingimustele, võib väite ette lisada sõna "looduslikult/looduslik".

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1925/2006,**20. detsember 2006,****vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) On olemas suur hulk mitmesuguseid toitaineid ja muid koostisosi, mida võib toidu valmistamisel kasutada, sealhulgas, kuid mitte ainult, vitamiinid, mineraaltoitained (sh mikroelemendid), aminohapped, asendamatud rasvhapped, kiudained ning mitmesugused taimed ja ürdieks-traktid. Nende toidule lisamine on liikmesriikides reguleeritud erinevate eeskirjadega, mis takistavad nende toodete vaba liikumist, loovad ebavõrdseid konkurentsitingimusi ning mõjutavad seeläbi otseselt siseturu toimimist. Seepärast on vajalik rakendada ühenduse eeskirju, mille abil ühtlustatakse liikmesriikide sätteid, mis käsitlevad vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamist.

(2) Käesoleva määruse eesmärgiks on reguleerida vitamiinide ja mineraaltoitainete toidule lisamist ning teatud muude ainete või koostisosade, mis sisaldavad aineid, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitained, mida lisatakse toidule või kasutatakse toidu valmistamisel, kasutamist sellistes tingimustes, mille tulemusena manustatakse neid aineid tunduvalt suuremas koguses kui normaaltingimustes tasakaalustatult ja vaheldusrikkalt toitudes ja/või mis kujutavad endast tarbijale muul viisil võimalikku riski. Kui puuduvad ainete või koostisosade, mis sisaldavad käesoleva määruse või muude ühenduse erisätete kohaselt aineid, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitained, keelamist või nende kasutamise piiramist käsitlevad ühenduse erieeskirjad, võib kohaldada asjakohaseid liikmesriikide eeskirju, ilma et see piiraks asutamislepingu sätete kohaldamist.

(3) Mõned liikmesriigid nõuavad rahvatervisest tulenevatel põhjustel mõnede vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustuslikku lisamist teatud tavatoitudele. Nimetatud põhjused võivad olla asjakohased riiklikul või isegi piirkondlikul tasandil, kuid ei õigusta praegusel hetkel toitainete kohustusliku lisamise ühtlustamist kogu ühenduses. Kui see peaks siiski vajalikuks osutuma, võib vastavad sätted võtta vastu ühenduse tasandil. Vahepeal oleks kasulik koguda informatsiooni liikmesriigi tasandil võetavate vastavate meetmete kohta.

(4) Toidutootjad võivad toidule lisada vitamiine ja mineraaltoitaineid vabatahtlikult või kohustuslike toitainetena vastavalt asjakohastele ühenduse õigusaktidele. Neid võib lisada ka tehnoloogilistel eesmärkidel lisaainetena, toiduvärvadena, lõhna- ja maitseainetena või muudel sarnastel eesmärkidel, sealhulgas lubatud veinivalmistustavade ja -viiside korral, mis on ette nähtud vastavate ühenduse õigusaktidega. Käesoleva määruse kohaldamine ei peaks piirama selliste ühenduse eeskirjade kohaldamist, mis käsitlevad vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist või kasutamist vastavates toodetes või tootegruppides või nende lisamist muul kui käesoleva määrusega reguleeritud eesmärgil.

(5) Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/46/EÜ toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽³⁾ sisaldab põhjalikke eeskirju vitamiine ja mineraaltoitaineid sisaldavate toidulisandite kohta, ei tohiks käesoleva määruse vitamiine ja mineraaltoitaineid käsitlevaid sätteid kohaldada toidulisandite suhtes.

(6) Vitamiinide ja mineraaltoitainete toidule lisamiseks on tootjatel mitmeid põhjusi, sealhulgas valmistamise, ladustamise või käsitsemise käigus vähenenud vitamiinide ja mineraaltoitainete sisalduse taastamine toidus või toodete sellise toiteväärtuse tagamine, mis oleks samaväärne toiduga, mille asendamiseks nad on ette nähtud.

⁽¹⁾ ELT C 112, 30.4.2004, lk 44.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 26. mai 2005. aasta arvamus (ELT C 117 E, 18.5.2006, lk 206), nõukogu 8. detsembri 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 80 E, 4.4.2006, lk 27) ja Euroopa Parlamendi 16. mai 2006. aasta seisukoht (ELTs seni avaldamata). Nõukogu 12. oktoobri 2006. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 183, 12.7.2002, lk 51. Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 2006/37/EÜ (ELT L 94, 1.4.2006, lk 32).

- (7) Piisav ja vaheldusrikas toit peaks üldjuhul andma kõik normaalseks arenguks ja hea tervisliku seisundi säilitamiseks vajalikud toitained üldtunnustatud teaduslike andmete põhjal kindlaksmääratud ja soovitatud kogustes. Uurimused näitavad, et see ideaalne olukord ei kehti mitte kõigi vitamiinide ja mineraaltoitainete ega ühenduse kõigi elanikkonnarühmade kohta. Toit, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, näib andvat juurde olulise koguse vastavat toidainet, järelilikult annab see olulise panuse toitumisse tervikuna.
- (8) Käesoleval ajal võib ühenduses, küll mitte eriti sageli, täheldada mõne toitaine vaegust. Muutused ühenduse sotsiaal-majanduslikus olukorras ja erinevate elanikkonnarühmade eluviisid on toonud endaga kaasa erineva toitainevajaduse ja toitumistavade muutumise. See omakorda on viinud muutusteni erinevate elanikkonnarühmade energia- ja toitainevajadustes ning nende rühmade puhul teatavate vitamiinide ja mineraaltoitainete tarbimiskogusteni, mis jäävad allapoole erinevates liikmesriikides soovitatud koguseid. Lisaks sellele viitavad uuemad teaduslikult põhjendatud teadmised sellele, et mõnede toitainete tarbimiskogused optimaalse tervisliku seisundi ja heaolu säilitamiseks võiksid olla praegu soovitatavatest kogustest suuremad.
- (9) Toidule peaks olema lubatud lisada ainult selliseid vitamiine ja mineraaltoitaineid, mis tavaliselt toidus esinevad ja mida tarbitakse toidu koostisosana ning mida peetakse asendamatuteks toitaineteks, mis aga ei tähenda seda, et nende lisamine oleks vajalik. Tuleks vältida võimalikke lahkarvamusi selles osas, millised on kõnealused asendamatud toitained. Seetõttu on kohane kehtestada lubatud vitamiinide ja mineraaltoitainete loetelu.
- (10) Keemilised ained, mida kasutatakse nende vitamiinide ja mineraaltoitainete allikana, mida võib lisada toidule, peavad olema ohutud ja ühtlasi bioaktiivsed, st organismi poolt omastatavad. Seetõttu tuleks samuti koostada nende lubatud ainete loetelu. Eespool nimetatud ohutuse ja bioaktiivsuse kriteeriumidest lähtuvalt peaksid lubatud ainete loetelusse kuuluma toidu teaduskomitee 12. mai 1999. aastal väljendatud arvamuse alusel heakskiidetud ained, mida võib kasutada imiku- ja väikelapsetoidu, muu eritoidu või toidulisandite valmistamisel. Kuigi naatriumkloriid (keedusool) ei ole loetelus mainitud ainete hulgas, võib seda toidu valmistamisel jätkuvalt koostisosana kasutada.
- (11) Teaduse ja tehnika arenguga kohandamiseks on oluline mainitud loetelusid vajadusel kiiresti korrigeerida. Nimeetatud korrigeerimine seisneks sisuliselt tehnilistes rakendusmeetmetes ning menetluse lihtsustamiseks ja kiirendamiseks tehakse nende kehtestamine ülesandeks komisjonile.
- (12) Toidule, millele on lisatud vitamiine või mineraaltoitaineid, teevad tootjad enamasti reklaami, ja nii võib tarbijatele jääda mulje, nagu oleks tegemist toodetega, mis on võrreldes sarnaste või teiste toodetega, millele nimetatud toitaineid lisatud ei ole, füsioloogiliselt, toiteväärtuse või muidu tervislikkuse seisukohalt eelistatavamad. See võib viia tarbijavalikuteni, mis võivad muus mõttes olla ebasoovitavad. Et hoida ära nimetatud võimalikku soovimatut mõju, peetakse asjakohaseks, et toodetele, millele võib lisada vitamiine ja mineraaltoitaineid, seatakse teatud piirangud lisaks nendele, mis on loomulikud tehnilistest kaalutlustest lähtudes või vajalikud ohutuse tagamiseks, kui määratakse kindlaks selliste toodete vitamiinide ja mineraaltoitainete maksimaalsed piirnormid. Seega oleks tootes sisalduvad teatud ained, näiteks alkohol, sellega seoses asjakohaseks kriteeriumiks, et mitte lubada vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist. Erandid vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise keelust alkohoolsetele jookidele peaksid piirduma traditsiooniliste veiniretseptide kaitsmisega ning asjaomastest toodetest teavitatakse komisjoni. Ei tohiks esitada mingeid väiteid lisamise toiteväärtust või tervislikkust tõstva toime kohta. Veelgi enam, et mitte tekitada tarbijas segadust värske toidu loomupärase toiteväärtuse osas, ei tohiks lubada sellele lisada vitamiine ja mineraaltoitaineid.
- (13) Käesoleva määruse eesmärk ei ole käsitleda vitamiinide ja mineraaltoitainete mikrokoguste kasutamist toote ehtsuse tähistamisel, mida tehakse peamise vastu võitlemiseks.
- (14) Vitamiinide ja mineraaltoitainete ülemäärane tarbimine võib avaldada tervisele kahjulikku mõju, mistõttu toidule lisamisel tuleb vastavalt vajadusele kindlaks määrata nende maksimaalsed kogused. Nimetatud kogused peavad tagama, et toote tavapärane kasutamine tootja antud tarvitamisjuhise alusel ja mitmekülgisel toitumisel on tarbijale ohutu. Nimetatud kogused peaksid seega olema nende vitamiinide ja mineraaltoitainete kogu maksimaalne ohutu sisaldus, mis esinevad toidus loomupäraselt ja/või mis on mingil eesmärgil, sealhulgas tehnoloogilisel eesmärgil, toidule lisatud.

- (15) Seetõttu peaks maksimaalsete koguste ja kõikide muude tingimuste, mis piiravad vajadusel vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist toidule, kehtestamisel võtma arvesse kõnealuste ainete võimalikku saadavust muust toidust ja üldtunnustatud teaduslikel andmetel põhineva teadusliku riskihindamise tulemustest lähtuvat suurimat ohutut sisaldust. Vajalikul määral tuleks arvesse võtta ka kontrollandmeid elanikkonna vitamiinide ja mineraaltoitainete tarbimise kohta. Kui on vaja teatud vitamiinide ja mineraaltoitainete puhul kehtestada piiranguid seoses toiduga, millele neid võib lisada (nt joodi lisamine soolale), siis tuleks eelkõige lähtuda eesmärgist taastada vitamiinide ja mineraaltoitainete sisaldus, kui see on tootmise, ladustamise või käsitsemise käigus vähenenud, ning tagada sellise toidu samaväärne toiteväärtus toiduga, mille asendamiseks see on ette nähtud.
- (16) Toidule vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise tulemusena peaks toidus olema minimaalne kogus vitamiine ja mineraaltoitaineid. Vastasel korral ei tooks liiga väike või mittemärkimisväärne vitamiinide ja mineraaltoitainete kogusrikastatud toidus tarbijaile mingit kasu ning oleks eksitav. Samast põhimõttest lähtub nõue, et toitumisasalase teabe esitamine on lubatud, kui toit sisaldab neid toitaineid märkimisväärsel hulgal. Seepärast oleks asjakohane, kui vitamiinide ja mineraaltoitainete minimaalsed kogused toidus, millele neid vitamiine ja mineraaltoitaineid on lisatud, vastaksid sellele märkimisväärsel kogusele, mis peaks sisalduma toidus, et esitada seda toitaineid toitumisasalases teabes, kui asjakohaste eranditega ei ole sätestatud teisiti.
- (17) Maksimaalse koguse ja käesolevas määruses ettenähtud põhimõtetele ja kriteeriumidele vastavate kasutamistingimuste ning minimaalse koguse vastuvõtmine kujutaks endast sisuliselt tehnilisi rakendusmeetmeid, mille kehtestamine tehakse menetluse lihtsustamiseks ja kiirendamiseks ülesandeks komisjonile.
- (18) Üldised märgistamiseskirjad ja mõisted sisalduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta. ⁽¹⁾ Käesolev määrus peaks seega piirduma ainult vajalike lisasätetega. Mainitud lisasätteid tuleks
- kohaldada, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1924/2006 toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta ⁽²⁾ kohaldamist.
- (19) Kuna tooted, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, on toiteväärtuse seisukohast olulised ning võivad mõjutada toitumisharjumusi ja üldist toitainete saamist, peaks tarbijal olema võimalik hinnata nimetatud toodete üldist toiteväärtust. Seepärast peaks toitumisasalase teabega märgistamine olema kohustuslik, erandina nõukogu 24. septembri 1990. aasta direktiivi 90/496/EMÜ toidu toitumisasalase teabega märgistuse kohta ⁽³⁾ artiklist 2.
- (20) Normaalne ja vaheldusrikas toit sisaldab paljusid koostisosi, mis omakorda sisaldavad paljusid aineid. Nende ainete või koostisosade tarbimine normaalse ja tavapärase toiduga ei põhjusta ohtu ning seda ei ole vaja reguleerida. Mõned ained, mis ei ole vitamiinid ega mineraaltoitaineid või neid sisaldavad koostisosad, lisatakse toidule ekstraktide või kontsentratsioonidena ning selle tulemusena võib tarbitav kogus osutuda oluliselt suuremaks piisava ja mitmekülgse toiduga manustatavast kogusest. Taolise toimumisviisi ohutus on mõnel juhul tõsiselt küsitav ning selle kasutegur ebaselge, mistõttu tuleks seda reguleerida. Sellistel juhtudel on asjakohane, et toidukaitlejad vastutavad enda poolt turule viidava toidu ohutuse tõendamise eest.
- (21) Kuna toit, millele lisatakse vitamiine ja mineraaltoitaineid, on oma olemuselt eriline, peaks järelevalveasutuste kasutuses olema ka lisameetmed, et lihtsustada nende toodete tõhusat järelevalvet.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt siseturu tõhusta toimumise tagamist vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise osas, pakkudes sealjuures tarbijakaitse kõrget taset, ei saa liikmesriigid piisaval määral saavutada ning seda saab seega paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Vastavalt kõnealuses artiklis osutatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/89/EÜ (ELT L 308, 25.11.2003, lk 15).

⁽²⁾ Vt käesoleva ELT L lk 9.

⁽³⁾ EÜT L 276, 6.10.1990, lk 40. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2003/120/EÜ (ELT L 333, 20.12.2003, lk 51).

(23) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendamisvolituste kasutamise menetlus, ⁽¹⁾

(EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused ⁽²⁾;

2) "muu aine" ainet, mis ei ole vitamiin ega mineraaltoitainet ja mis on toitumiselase või füsioloogilise mõjuga.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

II PEATÜKK

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesolev määrus ühtlustab liikmesriikides kehtivaid õigus- ja haldusnorme, mis on seotud vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamisega, et tagada siseturu tõhus toimimine ning samal ajal tagada tarbijakaitse kõrge tase.

2. Käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad vitamiine ja mineraaltoitaineid, ei kohaldata direktiiviga 2002/46/EÜ hõlmatud toidulisandite suhtes.

3. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira ühenduse õigusaktide erisätteid, mis käsitlevad:

- a) eritoitu ning erisätete puudumisel koostisnõudeid selliste toodete suhtes, mis on vajalikud lähtuvalt nende inimeste erilistest toitumisvajadusest, kelle jaoks need on ette nähtud;
- b) uuendtoitu ja toidu uuendkoostisosi;
- c) geneetiliselt muundatud toitu;
- d) toidu lisaaineid ning lõhna- ja maitseaineid;
- e) lubatud veinivalmistustavasid ja -viise.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab:

1) "amet" Euroopa Toiduohutusametit, mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrusega

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

VITAMIINIDE JA MINERAALTOITAINETE LISAMINE

Artikkel 3

Vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist käsitlevad nõuded

1. Toidule tohib lisada ainult I lisas loetletud vitamiine ja/või mineraaltoitaineid II lisas loetletud ühenditena vastavalt käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele.

2. Inimorganismile omastataval kujul vitamiine ja mineraaltoitaineid on lubatud lisada toidule olenemata sellest, kas neid selles toidus tavaliselt sisaldub, et eelkõige võtta arvesse:

- a) elanikkonnas või teatud elanikkonnarühmas valitsevat ühe või mitme vitamiini ja/või mineraaltoitainet vaegust, mida on võimalik tõestada kliiniliste või subkliiniliste tõenditega vaeguse kohta või mis nähtub hinnanguliselt madalast toitainete tarbimisest, või
- b) võimalust parandada elanikkonna või teatud elanikkonnarühmade toitumisolukorda ja/või kõrvaldada toitumisharjumuste muutustest põhjustatud vitamiinide või mineraaltoitainete võimalik vaegus toidus või
- c) üldtunnustatud teaduslikult põhjendatud teadmiste arengut vitamiinide ja mineraaltoitainete tähtsusest toitumises ning nende mõjust tervisele.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud loetelude muutmine toimub vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale ja võttes arvesse ameti arvamust.

Enne nimetatud muudatuste tegemist konsulteerib komisjon huvitatud osapooltega, eelkõige toidukäitlejate ja tarbijarühmadega.

⁽²⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

Artikkel 4

Vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise piirangud

Vitamiine ja mineraaltoitaineid ei tohi lisada:

- a) töötlemata toidule, sealhulgas (kuid mitte ainult) puuviljadele, marjadele, köögiviljadele, lihale, linnulihale ja kalale;
- b) jookidele, mille etanoolisisaldus on rohkem kui 1,2 mahu-
protsenti, välja arvatud ja erandina artikli 3 lõikest 2:
 - i) veinituru ühist korraldust käsitleva nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1493/1999 ⁽¹⁾ artikli 44 lõigetes 6 ja 13 nimetatud toodetele ning
 - ii) enne käesoleva määruse vastuvõtmist turustatud toodetele ning
 - iii) toodetele, millest liikmesriik on komisjoni teavitanud vastavalt artiklile 11

ja tingimusel, et ei esitata toitumis- või tervisealaseid väiteid.

Täiendavad toidud või toidugrupid, millele ei ole lubatud lisada teatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, võib määrata artikli 14 lõikes 2 nimetatud korra kohaselt, võttes arvesse nende toiteväärtust ja teaduslikke tõendeid.

Artikkel 5

Nõuded puhtusele

1. Nõuded II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendite puhtusele kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale, juhul kui need ei kehti käesoleva artikli lõike 2 alusel.
2. II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendite suhtes kohaldatakse puhtusnõudeid, mis on määratletud ühenduse õigusaktidega nende kasutamiseks toidu valmistamisel teistel eesmärkidel kui käesolevas määruses sätestatud.
3. II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendite suhtes, millele ei ole ühenduse õigusaktidega puhtusnõudeid määratud, kehtivad selliste nõuete vastuvõtmiseni rahvusvaheliste organisatsioonide soovitatud üldtunnustatud puhtusnõuded ning kehtima võib jätta liikmesriigi eeskirjad, millega kehtestatakse rangemad puhtusnõuded.

⁽¹⁾ EÜT L 179, 14.7.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2165/2005 (ELT L 345, 28.12.2005, lk 1).

Artikkel 6

Vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamise tingimused

1. Kui toidule lisatakse vitamiine või mineraaltoitaineid, ei tohi vitamiinide või mineraaltoitainete kogusisaldus, ükskõik millisel eesmärgil, toidus müügihetkel ületada maksimaalset kogust, mis kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale. Selleks võib komisjon esitada ettepanekud maksimaalsete koguste kohta hiljemalt 19. jaanuarini 2009. Kõikidele toodetud ja dehüdreeritud toodete suhtes kehtivad maksimaalsed kogused vastavalt tootja juhiste tarbimiseks valmistatud toidus.

2. Tingimused, millega piiratakse või keelatakse teatud vitamiini või mineraaltoitaine lisamist toidule või toidugruppidele, kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

3. Lõikes 1 nimetatud maksimaalsete koguste ja lõikes 2 nimetatud tingimuste määramisel võetakse arvesse:

a) üldtunnustatud teaduslikel andmetel põhineva teadusliku riskihindamisega kindlaks tehtud vitamiinide ja mineraaltoitainete suurimat ohutut sisaldust, võttes seejuures vajadusel arvesse erinevate tarbijarühmade erinevat tundlikkuse taset; ja

b) muust toidust saadavate vitamiinide ja mineraaltoitainete kogust.

4. Lõikes 1 nimetatud maksimaalsete koguste ja lõikes 2 nimetatud tingimuste kindlaksmääramisel võetakse vajalikul määral arvesse ka elanikkonna vitamiinide ja mineraaltoitainete tarbimise soovitatavaid koguseid.

5. Lõikes 1 nimetatud maksimaalsete koguste ja lõikes 2 nimetatud tingimuste kindlaksmääramisel nende vitamiinide ja mineraaltoitainete korral, mille tarbimise soovitatav kogus elanikkonna hulgas on suurima ohutu sisalduse lähedal, arvestatakse vajadusel ka järgmist:

a) üksikute toodete osakaalu elanikkonna toitumises tervikuna või teatud elanikkonnarühmade toitumises;

b) toote toitainelisi põhijooni, nagu on sätestatud määruses (EÜ) nr 1924/2006.

6. Toidule vitamiini või mineraaltoitainet lisamise tulemusena peab kõnealust vitamiini või mineraalainet olema toidus vähemalt märkimisväärne kogus, kui selline kogus on määratletud direktiivi 90/496/EMÜ lisas. Minimaalsed kogused, sealhulgas mis tahes madalamad kogused, erandina eespool nimetatud märkimisväärsustest kogustest, konkreetsetes toitudes või toidugruppides kehtestatakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

6. Käesoleva artikli rakenduseeskirju võib täpsustada vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

III PEATÜKK

TEATUD MUUDE AINETE LISAMINE

Artikkel 7

Märgistamine, esitlemine ja reklaam

1. Toidu, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, märgistus, esitlemine ja reklaam ei tohi sisaldada ühtegi väidet ega viidet selle kohta, et tasakaalustatud ja vaheldusrikas toitumine ei taga vajalikku toitainete kogust. Kus asjakohane, võib teatud toitainete osas teha erandi vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale.

2. Toidu, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, märgistus, esitlemine ja reklaam ei tohi tarbijat eksitada ega petta toidu toiteväärtuse osas, mis võib tuleneda nende toitainete lisamisest.

3. Toodetel, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid ja mis kuuluvad käesoleva määruse reguleerimisalasse, on tootmisalase teabe esitamine kohustuslik. Esitada tuleb direktiivi 90/496/EMÜ artikli 4 lõike 1 grupis 2 toodud teave ning vitamiinide ja mineraaltoitainete kogusisaldus toidus pärast nende toidule lisamist.

4. Toodete, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, märgistusel võib olla viide, mis näitab nende ainete lisamist vastavalt määruses (EÜ) nr 1924/2006 sätestatud tingimustele.

5. Käesolev artikkel ei piira muude, teatud toidugruppe käsitlevate toidualaste õigusnormide kohaldamist.

Artikkel 8

Ained, mille kasutamine on keelatud, piiratud, või ained, mis on ühenduses uurimisel/kontrollimisel

1. Käesolevas artiklis sätestatud menetlust järgitakse siis, kui ainet, mis ei ole vitamiin ega mineraaltoitainet või koostisosa, mis sisaldab ainet, mis ei ole vitamiin ega mineraaltoitainet, lisatakse toidule või kasutatakse toidu valmistamisel nii, et selle tulemusena tarbitakse neid aineid tunduvalt suuremas koguses kui võiks arvata, et neid tarbitakse tavatingimustes tasakaalustatult ja vaheldusrikkalt toitudes ja/või mis kujutavad endast muul viisil tarbijale võimalikku riski.

2. Komisjon võib omal algatusel või liikmesriikide esitatud teabe alusel võtta pärast ameti poolt teostatud olemasoleva teabe hindamist ja vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale vastu otsuse lisada vajadusel aine või koostisosa III lisse. Eelkõige:

a) kui on tuvastatud oht tervisele, lisatakse aine ja/või ainet sisaldav koostisosa

i) III lisa A osasse ja selle lisamine toidule või selle kasutamine toidu valmistamisel keelatakse; või

ii) III lisa B osasse ja selle lisamist toidule või selle kasutamist toidu valmistamisel lubatakse üksnes nimetatud lisa sätestatud tingimustel;

b) kui on tuvastatud ohtliku mõju võimalus tervisele, kuid see on teaduslikult tõendamata, lisatakse aine III lisa C osasse.

3. Teatud toidu suhtes kohaldatavates ühenduse sätetes võib lisaks käesolevas määruses sätestatud ainetele sätestada piirangud ka teatud teiste ainete kasutamisele.

4. Toidukäitlejad või teised asjaomased isikud võivad ametile hindamiseks igal ajal esitada teaduslikke andmeid sisaldava toimiku, milles näidatakse III lisa C osas loetletud aine ohutus, kui seda kasutatakse toidus või toidugrupis antud tingimustel, ja selgitatakse sellise kasutamise eesmärki. Amet teatab sellise toimiku esitamisest viivitamatult liikmesriikidele ja komisjonile ning võimaldab neil toimikuga tutvuda.

5. Nelja aasta jooksul alates kuupäevast, mil aine lisati III lisa C osasse, tehakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale ja arvestades ameti arvamust käesoleva artikli lõikele 4 nimetatud hindamiseks esitatud toimikute kohta otsus lubada III lisa C osas loetletud aine kasutamist üldiselt või lisada see vajadusel III lisa A või B osas toodud loetellu.

6. Komisjon kehtestab vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale eeskirjad käesoleva artikli rakendamiseks, sealhulgas käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud andmete esitamiseks.

IV PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 9

Ühenduse register

1. Komisjon loob ühenduse registri vitamiinide ja mineraaltoitainete ning teatud muude ainete toidule lisamise kohta (edaspidi "register") ja haldab seda.

2. Register sisaldab järgmist teavet:

- a) I lisas loetletud vitamiinid ja mineraaltoitained, mida võib toidule lisada;
- b) II lisas loetletud vitamiinide ja mineraaltoitainete ühendid, mida võib toidule lisada;
- c) maksimaalsed ja minimaalsed vitamiinide ja mineraaltoitainete kogused, mida võib toidule lisada, ning muud vastavalt artiklile 6 sätestatud asjaomased tingimused;
- d) teave artiklis 11 nimetatud vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustuslikku lisamist käsitlevate liikmesriigi sätete kohta;
- e) artiklis 4 esitatud piirangud vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamisele;

f) ained, mille kohta on esitatud toimikud vastavalt artikli 17 lõike 1 punktile b;

g) teave III lisas nimetatud ainete ja nende III lissasse lisamise põhjuste kohta;

h) teave III lisa C osas loetletud ainete kohta, mille kasutamine on üldjuhul lubatud vastavalt artikli 8 lõikele 5.

3. Register tehakse avalikkusele kättesaadavaks.

Artikkel 10

Kaupade vaba liikumine

Ilma et see piiraks asutamislepingus ja eelkõige selle artiklites 28 ja 30 sätestatud, ei ole liikmesriikidel lubatud oma ühtlustamata eeskirjade, mis käsitlevad toidule vitamiinide ja mineraaltoitainete lisamist, kohaldamise kaudu piirata ega keelata kauplemist toiduga, mis on kooskõlas käesoleva määruse ja selle rakendamiseks vastu võetud ühenduse õigusaktidega.

Artikkel 11

Liikmesriigi sätted

1. Hiljemalt 19. juuliks 2007 teavitavad liikmesriigid komisjoni oma asjakohastest olemasolevatest sätetest vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustusliku lisamise ning artikli 4 punktis b sätestatud erandiga hõlmatud toodete kohta.

2. Kui puuduvad vastavad ühenduse sätted ja liikmesriik peab vajalikuks võtta vastu uus õigusakt:

a) teatud toitudesse või toidugruppidesse vitamiinide ja mineraaltoitainete kohustusliku lisamise kohta; või

b) teatud muude ainete kasutamise keelamise või piiramise kohta teatud toitude valmistamisel,

peab ta sellest teavitama komisjoni vastavalt artiklis 12 sätestatud korrale.

Artikkel 12

Teavitamise kord

1. Kui liikmesriik peab vajalikuks võtta vastu uus õigusakt, teavitab ta komisjoni ja teisi liikmesriike kavandatavatest meetmetest ning põhjendab neid.

2. Komisjon konsulteerib artikli 14 lõikes 1 osutatud komiteega kui peab seda vajalikuks või kui liikmesriik seda nõuab, ja esitab kavandatavate meetmete suhtes oma arvamuse.

3. Asjaomane liikmesriik võib kavandatud meetmeid hakata rakendama alles kuus kuud pärast vastavalt lõikele 1 toimunud teavitamist ning tingimusel, et komisjoni arvamus ei ole negatiivne.

Kui komisjoni arvamus on negatiivne, otsustab komisjon vastavalt artikli 14 lõikes 2 toodud menetlusele ja enne käesoleva lõike esimeses lõigus toodud tähtaja möödumist, kas kavandatud meetmeid tohib rakendada. Komisjonil võib nõuda kavandatavatesse meetmetesse teatud muudatuste tegemist.

Artikkel 13

Kaitsemeetmed

1. Kui liikmesriigil on piisavalt põhjust arvata, et toode ohustab inimeste tervist hoolimata sellest, et see vastab käesoleva määruse nõuetele, võib liikmesriik kõnealuste sätete rakendamise oma territooriumil ajutiselt katkestada või seda piirata.

Ta peab sellest viivitamata teavitama teisi liikmesriike ja komisjoni ning põhjendama oma otsust.

2. Kui see on asjakohane, küsitakse arvamust ametilt ja pärast selle saamist võetakse vastavalt artikli 14 lõikes 2 nimetatud korrale vastu otsus.

Komisjon võib algetada selle menetluse ka omal algatusel.

3. Lõikes 1 nimetatud liikmesriik võib kohaldada peatamist või piirangut, kuni talle tehakse teatavaks lõikes 2 viidatud otsus.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 alusel loodud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee (edaspidi "komitee").

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud ajavahemikuks määratakse kolm kuud.

3. Komitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 15

Järelevalve

Et tagada tõhus järelevalve toidu üle, millele on lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid, ja toidu üle, mis sisaldab III lisa B ja C osas loetletud aineid, võivad liikmesriigid nõuda, et sellise toidu valmistaja või isik, kes tema territooriumil sellise toidu turule viib, teatab pädevale asutusele turuleviimisest, edastades tootel kasutatava märgistuse näidise. Sellisel juhul võidakse nõuda ka toote turult kõrvaldamist käsitlevat teavet.

Artikkel 16

Hindamine

1. juuli 2013 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise mõju kohta, eelkõige lisatud vitamiine ja mineraaltoitaineid sisaldavate toitude turu arengu kohta, selliste toitude tarbimise, elanikkonna tarbitud toitainete koguse, samuti toitumisharjumuste muudatuste ning teatud muude ainete lisamise kohta, ning lisab aruandele ettepanekud, mida komisjon peab käesoleva määruse muutmiseks vajalikuks. Seoses sellega edastavad liikmesriigid komisjonile 1. juulil 2012 asjakohase teabe. Käesoleva artikli üksikasjalikud rakenduseeskirjad võetakse vastu vastavalt artikli 14 lõikes 2 osutatud korrale.

Artikkel 17

Üleminekumeetmed

1. Erandina artikli 3 lõikest 1 ja kuni 19. jaanuarini 2014 võivad liikmesriigid lubada oma territooriumil kasutada vitamiine ja mineraaltoitaineid, mida ei ole loetletud I lisas või mis ei esine II lisas loetletud ühenditena, kui:

a) kõnealust ühendit lisatakse toitudele, mida turustatakse ühenduses 19. jaanuarini 2007 ja

b) amet ei ole andnud arvamust, mis ei kiida heaks nimetatud ühendite kasutamist toidu valmistamisel nende ainete kasutamist käsitleva toimiku alusel, mille liikmesriik esitab komisjonile hiljemalt 19. jaanuariks 2010.

2. Kuni 19. jaanuarini 2014 võivad liikmesriigid kooskõlas asutamislepingu sätetega jätkata oma kehtivate kaubanduspiirangute või -keeldude kohaldamist toidu suhtes, millele lisatakse vitamiine ja mineraaltoitaineid, mis ei ole I lisas esitatud nimekirjas või II lisas loetletud ühendite hulgas.

3. Liikmesriigid võivad kooskõlas asutamislepingu sätetega jätkata I lisas loetletud ning toidule lisatud vitamiinide ja mineraaltoitainete maksimaalsete ja minimaalsete koguste suhtes oma kehtivate sätete kohaldamist kõnealuse lisamise suhtes kohaldatavatel tingimustel seni, kuni kooskõlas artikliga 6 või muude

asjakohaste ühenduse sätete kohaselt võetakse vastu vastavad ühenduse meetmed.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnenal päeval pärast avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. juulist 2007.

Enne 1. juulit 2007 turule viidud või märgistatud toitu, mis ei vasta käesoleva määruse nõuetele, võib müüa kuni selle säilimisaja lõpuni, aga mitte hiljem kui 31. detsember 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. detsember 2006

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel
eesistuja
J. KORKEAOJA

I LISA

VITAMIINID JA MINERAALTOITAINED, MIDA VÕIB TOIDULE LISADA

1. Vitamiinid

A-vitamiin
D-vitamiin
E-vitamiin
K-vitamiin
B1-vitamiin
B2-vitamiin
Niatsiin
Pantoteenhape
B6-vitamiin
Foolhape
B12-vitamiin
Biotiin
C-vitamiin

2. Mineraaltoitained

Kaltsium
Magneesium
Raud
Vask
Jood
Tsink
Mangaan
Naatrium
Kaalium
Seleen
Kroom
Molübdeen
Fluoriid
Kloor
Fosfor

II LISA

VITAMIINIDE JA MINERAALTOITAINETE ÜHENDID, MIDA VÕIB TOIDULE LISADA

1. Vitamiinide ühendid

A-VITAMIIN

retinool

retinüülatsetaat

retinüülpalmitaat

beetakaroteen

D-VITAMIIN

kolekaltsiferool

ergokaltsiferool

E-VITAMIIN

D- α -tokoferoolDL- α -tokoferoolD- α -tokoferüülatsetaatDL- α -tokoferüülatsetaatD- α -tokoferüülhappe suksinaat

K-VITAMIIN

füllokinoon (fütomenadioon)

B1-VITAMIIN

tiamiinhüdrokloriid

tiamiinmononitrat

B2-VITAMIIN

riboflaviin

riboflaviin-5'-fosfaat, naatrium

NIATSIIN

nikotiinhape

nikotiinamiid

PANTOTEENHAPE

D-pantotenaat, kaltsium

D-pantotenaat, naatrium

dekspantenool

B6-VITAMIIN

püridoksiinvesinikkloriid

püridoksiin-5'-fosfaat

püridoksiindipalmitaat

FOOLHAPE

pterüülmonoglutaanhape

B12-VITAMIIN

tsüanokobalamiin

hüdroksokobalamiin

BIOTIIN

D-biotiin

C-VITAMIIN

L-askorbiinhape

naatrium-L-askorbaat

kaltsium-L-askorbaat

kaalium-L-askorbaat

L-askorbüül-6-palmitaat

2. Mineraaltoitainete ühendid

kaltsiumkarbonaat

kaltsiumkloriid

sidrunhappe kaltsiumisoolad

kaltsiumglükonaat

kaltsiumglütserofosfaat

kaltsiumlaktaat

ortofosforhappe kaltsiumisoolad

kaltsiumhüdroksiid

kaltsiumoksiid

kaltsiumsulfaat

magneesiumatsetaat

magneesiumkarbonaat

magneesiumkloriid

sidrunhappe magneesiumisoolad

magneesiumglükonaat

magneesiumglütserofosfaat

ortofosforhappe magneesiumisoolad

magneesiumlaktaat

magneesiumhüdroksiid

magneesiumoksiid

magneesiumsulfaat

raud(II)karbonaat

raud(II)tsitraat

raud(III)ammooniumtsitraat

raud(II)glükonaat

raud(II)fumaraat

raud(III)naatriumdifosfaat

raud(II)laktaat	mangaansulfaat
raud(II)sulfaat	naatriumbikarbonaat
raud(III)difosfaat (raudpürofosfaat)	naatriumkarbonaat
raud(III)sahharaat	naatriumtsitraat
elementaarne raud (karbonüül-, elektrolüütiline, vesiniku abil redutseeritud)	naatriumglükonaat
vaskkarbonaat	naatriumlaktaat
vasktsitraat	naatriumhüdrokسيد
vaskglükonaat	ortofosforhappe naatriumisoolad
vasksulfaat	naatriumselenaat
vase ja lüsiini kompleks	naatriumvesinikseleniit
naatriumjodiid	naatriumseleniit
naatriumjodaat	naatriumfluoriid
kaaliumjodiid	kaaliumfluoriid
kaaliumjodaat	kaaliumbikarbonaat
tsinkatsetaat	kaaliumkarbonaat
tsinkkloriid	kaaliumkloriid
tsinktsitraat	kaaliumtsitraat
tsinkglükonaat	kaaliumglükonaat
tsinklaktaat	kaaliumglütserofosfaat
tsinkoksiid	kaaliumlaktaat
tsinkkarbonaat	kaaliumhüdrokسيد
tsinksulfaat	ortofosforhappe kaaliumisoolad
mangaankarbonaat	kroom(III)kloriid ja selle heksahüdraat
mangaankloriid	kroom(III)sulfiid ja selle heksahüdraat
mangaantsitraat	ammooniummolübdaat (molübdeen(VI))
mangaanglükonaat	naatriummolübdaat (molübdeen(VI))
mangaanglütserofosfaat	

*III LISA***AINED, MILLE KASUTAMINE TOIDUS ON KEELATUD VÕI PIIRATUD, JA AINED, MIS ON ÜHENDUSES
UURIMISEL/KONTROLLIMISEL**

A osa — keelatud ained

B osa — piiratud kasutusega ained

C osa — ained, mis on ühenduses uurimisel/kontrollimisel

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 1926/2006/EÜ

18. detsember 2006,

millega kehtestatakse ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm aastateks 2007—2013

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 153,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühendus võib aidata kaasa kodanike tervise, turvalisuse ning majandus- ja õiguslike huvide kaitsele tarbijakaitse meetmetega.
- (2) Seetõttu on asjakohane kehtestada ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm, asendades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. detsembri 2003. aasta otsuse 20/2004/EÜ, millega kehtestatakse tarbijapoliitika toetamiseks mõeldud ühenduse meetmete rahastamise üldine raamistik aastateks 2004—2007. ⁽⁴⁾ Nimetatud otsus tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada.
- (3) Eelistada tuleks tarbijate huvide integreerimist kõikidesse ühenduse poliitikavaldkondadesse vastavalt asutamislepingu artiklile 153, ning käesolevas programmis määratletud tarbijapoliitilisi eesmäärke. Kooskõlastamine teiste

ühenduse poliitikasuundade ja programmidega on alus, mis tagab tarbijate huvide täieliku arvestamise teistes poliitikavaldkondades. Koostoime saavutamiseks ja dubleerimise vältimiseks peaksid muud ühenduse rahalisel vahendid ja programmid toetama rahaliselt tarbijate huvide integreerimist asjaomastes valdkondades.

- (4) Käesolev otsus kehtestab kogu programmi kehtivuse ajaks rahastamispaketi, mis on eelarvepädevale institutsioonile iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽⁵⁾ punkti 37 tähenduses.

- (5) Euroopa üldistes huvides on, et ühenduse tasandil oleksid esindatud teenuste ja toiduks mittekasutatavate toodetega seotud tervise ja ohutuse aspektid, kodanike majanduslikud ja õiguslikud huvid ning samuti tarbijate huvid seoses toodete ja teenuste standardimise arendamisega. Arvestades asjaomaste organisatsioonide olemust, ei tohiks nende organisatsioonide tööks antava ühenduse toetuse pikendamisel kohaldada toetuse järkjärgulise vähendamise põhimõtet.

- (6) On asjakohane tagada üleminek käesoleva programmi ja programmi vahel, mida see asendab, pidades eelkõige silmas mitmeaastaste meetmete jätkumist ning eelmise programmi edusammude ja suuremat tähelepanu vajavate valdkondade hindamist. Alates 1. jaanuarist 2014 peaksid tehnilise ja haldusabi assigneeringud vajadusel hõlmama kulusid, mis on seotud 2013. aasta lõpuks veel lõpule viimata meetmete juhtimisega.

- (7) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ ELT C 88, 11.4.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 192, 16.8.2006, lk 8.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 23. märtsi 2006. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata). Nõukogu 14. novembri 2006. aasta ühine seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2006. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ ELT L 5, 9.1.2004, lk 1. Otsust on muudetud otsusega nr 786/2004/EÜ (ELT L 138, 30.4.2004, lk 7).

⁽⁵⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega nr 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

(8) Programmi rakendamisel tuleks arvesse võtta asjaolu, et siseturg ei toimi nõuetekohaselt, kui tarbijad on mõnes liikmesriigis vähem kaitstud kui teistes. Seetõttu tuleks programmis erilist tähelepanu pöörata tarbijakaitsele ja tarbijate teadlikkusele nendes liikmesriikides, mis on Euroopa Liiduga ühinenud 1. mail 2004 või peale seda, et tagada võrdsed võimalused kõigile liikmesriikidele.

(9) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga (edaspidi "EMP leping") nähakse ette koostöö tarbijakaitse valdkonnas ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Euroopa Majanduspiirkonnas osalevate Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikide (edaspidi "EFTA/EMP riigid") vahel. Tuleks ette näha programmis osalemise võimalus teistele riikidele, eelkõige Euroopa Liidu naaberriikidele ning riikidele, kes taotleavad Euroopa Liidu liikmeks saamist, kandidaatriikidele ja ühinejariikidele.

(10) Programmi rakendamisega seoses tuleks soodustada koostööd kolmandate riikidega, kes programmis ei osale, võttes arvesse kõnealuste riikide ja ühenduse vahel sõlmitud asjakohaseid lepinguid.

(11) Programmi raames võetud meetmete väärtuse ja mõju üle tuleks teostada regulaarset järelevalvet ja neid tuleks regulaarselt hinnata, sealhulgas sõltumatute ekspertide poolt. Tarbijapoliitika hindamiseks tuleks sõnastada mõõdetavad eesmärgid ja töötada välja kehtivad näitajad.

(12) Kuna käesoleva otsuse eesmärgid ei suuda liikmesriigid küsimuste piiriülese iseloomu tõttu piisavalt saavutada ning kuna ühenduse meetmetega on rohkem võimalusi kaitsta kodanike tervist, ohutust ning majandus- ja õiguslike huve, on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

Artikkel 2

Ülesanne ja eesmärgid

1. Programmi ülesandeks on täiendada, toetada ja kontrollida liikmesriikide poliitikat ning aidata kaasa tarbijate tervise, ohutuse ning majandus- ja õiguslike huvide kaitsele, samuti nende teabe ja hariduse saamise ning oma huvide kaitseks organiseerumise õiguse edendamisele.

2. Lõikes 1 nimetatud ülesande täitmisel lähtutakse järgmistest eesmärkidest:

a) tagada tarbijakaitse kõrge tase, eriti paremate tõendavate andmete, parema konsulteerimise ja tarbijate huvide parema esindatuse kaudu;

b) tagada tarbijakaitse eeskirjade tulemuslik kohaldamine, eelkõige jõustamisalase koostöö, teavitamise, haridustöö ja kaebuste lahendamise kaudu.

Need eesmärgid tuleb saavutada I lisas sätestatud loetelus sisalduvate meetmete ja vahendite kombineerimise kaudu vastavalt iga-aastases tööplaanis sätestatud esmatähtsatele eesmärkidele, millele viidatakse artikli 7 lõike 2 punktis a.

Artikkel 3

Rahastamine

1. Programmi rakendamise finantspaketi ajavahemikul alates 31. detsembrist 2006 kuni 31. detsembrini 2013 määratakse 156 800 000 EUR.

2. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad iga-aastased assigneeringud finantsraamistiku piires.

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 4

Rahaline toetus

Artikkel 1

Programmi kehtestamine

Käesolevaga kehtestatakse ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm, edaspidi "programm", mis hõlmab ajavahemikku alates 31. detsembrist 2006 kuni 31. detsembrini 2013.

1. Ühenduse rahaline toetus ei ületa järgmisi määrasid:

a) 50 % meetmete maksumusest, mida rahastavad ühiselt ühendus ja üks või mitu liikmesriiki või ühendus ja artikli 8 kohaselt osalevate kolmandate riikide pädevad asutused, välja arvatud erilise kasulikkuse juhul, mil ühenduse toetus ei ületa 70 %;

- b) 85 % meetmete maksumusest, mille eesmärk on töötada välja tarbijaküsimusi käsitlevad integreeritud Euroopa magistrkursused;
- c) 50 % Euroopa tarbijaorganisatsioonide tööga seotud kulu-dest;
- d) 95 % selliste Euroopa tarbijaorganisatsioonide tööga seotud kuludest, mis esindavad tarbijate huve toodete ja teenuste standardite väljatöötamisel ühenduse tasandil.

2. Ühenduse rahalist toetust võib anda järgmisel kujul:

- a) stipendiumid õpetajate ja õpilaste individuaalse liikuvuse toetamiseks tarbijaküsimusi käsitlevate integreeritud Euroopa magistrkursuste raames. Nende stipendiumide haldamise võib teha ülesandeks elukestva õppe programmi Erasmus riiklikele büroodele;
- b) sõidu- ja päevarahade hüvitamine õigusaktide jõustamise eest vastutavate ametnike vahetuse korral.

3. Kriteeriumid lõike 1 punkti a tähenduses nimetatud erilise kasulikkuse tingimuse kohaldatavuse hindamiseks kehtestatakse eelnevalt iga-aastases tööplaanis. Erilise kasulikkuse meetmed peaksid tooma kasu eelkõige nende liikmesriikide tarbijatele, kes on Euroopa Liiduga ühinenud 1. mail 2004 või pärast seda.

4. Lõike 1 punktides c ja d nimetatud rahalise toetuse pikendamise vabastatakse järkjärgulise vähendamise põhimõttest.

5. Lõigete 1 ja 2 eesmärkide saavutamiseks võib ühenduse toetuse andmist lubada ka kindlasummaliste või ühekordsete maksetena, kui see sobib iga-aastases tööplaanis määratletud asjaomaste meetmete olemusega. Kindlasummalise või ühekordse makse puhul ei kohaldata lõikes 1 sätestatud protsendimäärasid, ehkki kaasrahastamine on siiski kohustuslik.

Artikkel 5

Abisaajad

Artiklis 4 kehtestatud rahalise toetuse saamise tingimustele vastavad abisaajad on ära toodud II lisas.

Artikkel 6

Haldus- ja tehniline abi

1. Programmi jaoks eraldatud rahalistest vahenditest võib katta ka kulusid, mis on seotud programmi juhtimiseks ja tema eesmärkide saavutamiseks otseselt vajalike ettevalmistustööde, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistegevusega, ning

eelkõige uurimusi, koosolekuid, teavitamist ja avalikustamist, teabevahetusele suunatud IT-võrkudega seotud kulusid ning kõiki teisi kulusid tehnilisele ja haldusabile, mida komisjon programmi juhtimisel vajab.

2. Programmi jaoks eraldatud rahalistest vahenditest võib katta ka programmi ja otsuse nr 20/2004/EÜ alusel võetud meetmete vahelise ülemineku tagamiseks vajaliku tehnilise ja haldusabi kulud. Vajaduse korral võib assigneeringuid nende kulude katmiseks kajastada eelarves ka pärast 2013. aastat, et võimaldada selliste meetmete juhtimist, mida ei ole 31. detsembriks 2013 veel lõpule viidud.

Artikkel 7

Rakendamine

1. Komisjon vastutab programmi rakendamise eest.

Artiklis 2 sätestatud eesmärgi ja ülesannete täitmiseks võetavates meetmetes kasutatakse täiel määral olemasolevaid rakendusmeetodeid, eelkõige otsest või kaudset tsentraliseeritud rakendamist komisjoni poolt.

2. Artikli 10 lõikes 2 nimetatud korda kohaldatakse järgmiste meetmete vastuvõtmiseks:

- a) programmi rakendamise iga-aastane tööplaan, milles määratakse kindlaks:
 - prioriteedid ja võetavad meetmed, samuti rahaliste vahendite eraldamine;
 - valiku- ja toetuse eraldamise kriteeriumid ning ühenduse rahalise toetuse protsendi määramise kriteeriumid;
 - kindlasummalise ja ühekordse toetuse kasutamine, ja
 - pakkumiskutsete, ühismeetmete ja konkursikutsete kavan-
datud ajakava;
- b) artikli 4 lõike 1 punktis a nimetatud meetmete rakendamise kord, sealhulgas valiku- ja toetuste eraldamise kriteeriumid.

3. Komisjon teavitab artiklis 10 nimetatud komiteed programmi rakendamiseks võetud meetmetest.

Artikkel 8

Kolmandate riikide osalemine

Programmis võivad osaleda:

- a) EFTA/EMP riigid EMP lepingus sätestatud tingimustel;

b) kolmandad riigid, eelkõige Euroopa Liidu naabruspoliitikaga hõlmatud riigid, riigid, kes taotleavad Euroopa Liidu liikmeks saamist, kandidaatriigid, ühinejariigid ning stabiliseerimis- ja assotsiatsiooniprotsessi kaasatud Lääne-Balkani riigid vastavalt tingimustele, mis on sätestatud nimetatud riikidega sõlmitud kahe- või mitmepoolsetes lepingutes, millega on kehtestatud nende ühenduse programmides osalemise üldised põhimõtted.

Artikkel 9

Seire, hindamine ja tulemuste levitamine

1. Komisjon jälgib koostöös liikmesriikidega programmi meetmete rakendamist, pidades silmas programmi eesmärke. Komisjon annab sellest aru artiklis 10 nimetatud komiteele ning teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

2. Liikmesriigid annavad komisjoni taotlusel teavet programmi meetmete rakendamise ja mõju kohta.

3. Komisjon tagab, et programmi tulemuslikkust hinnatakse kolm aastat pärast selle algust ja pärast programmi lõppu. Komisjon edastab hindamise tulemused koos oma kommentaari-dega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Komisjon avaldab käesoleva otsuse kohaselt võetud meetmete tulemused.

Artikkel 10

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Kui osutatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artikli 8 sätteid.
3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 11

Kehtetuks tunnistamine

Otsus nr 20/2004/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 12

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 18. detsember 2006

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

J.-E. ENESTAM

I LISA

ARTIKLIS 2 NIMETATUD MEETMED JA VAHENDID

I Eesmärk

Tagada tarbijakaitse kõrge tase, eriti parandatud tõendite, parema konsulteerimise ja tarbijate huvide parema esindatuse kaudu.

Meede 1

Tarbijapoliitika arengut ja tarbijate huvide teistesse ühenduse poliitikavaldkondadesse integreerimist tõendavate andmete ja teabe kogumine, vahetamine ja analüüs, sealhulgas:

- 1.1. Tarbijate majanduslikke ja muid huve mõjutavate turuarengute jälgimine ja hindamine, kasutades uuringuid, hinnauuringuid, turustruktuuri muutuste uuringuid, tarbijate ja ettevõtete uuringuid, tarbijate kaebuste kogumist ja analüüsi, piiriülest tootja ja tarbija vahelist kaubandust ning turge puudutavate andmete kogumist ja analüüsi.
- 1.2. Andmekogude väljatöötamine ja pidamine.
- 1.3. Statistiliste ja muude asjakohaste andmete kogumine ning analüüs; statistikavahendite väljatöötamiseks võib vajaduse korral kasutada ühenduse statistikaprogrammi.

Meede 2

Tarbekaupade ja olmeteenuste ohutust, sealhulgas tarbijate kokkupuutumist toodetest vabanevate kemikaalidega, spetsiifiliste tarbekaupade ja olmeteenustega seotud ohte ja vigastusi ning hoiatusteadete tehnilist analüüsi tõendavate andmete ja teabe kogumine, vahetamine ja analüüs ning hindamisvahendite väljatöötamine.

Meede 3

Teaduslike nõuannete kogumise ja riskihindamise toetamine, sealhulgas komisjoni 3. märtsi 2004. aasta otsusega 2004/210/EÜ, millega moodustatakse teaduskomiteed tarbijaohutuse, rahvatervise ja keskkonnaga seotud valdkondades, ⁽¹⁾ moodustatud sõltumatute teaduskomiteede töö toetamine.

Meede 4

Õigus- ja muude normidega seotud algatuste ettevalmistamine ning kaasregulatsiooni ja iseregulatsiooni algatuste toetamine, sealhulgas:

- 4.1. Õigusliku reguleerimise ja selle mõju hindamiseks vajalik õiguslik ja tehniline pädevus, sealhulgas uuringud.
- 4.2. Toodete ja teenuste ohutuse ning tarbijate majandus- ja õiguslike huvide poliitika kujundamiseks vajalik õiguslik ja tehniline pädevus, sealhulgas uuringud.
- 4.3. Tooteohutusstandardite vajaduse hindamiseks ning tooteid ja teenuseid hõlmavate standardimisvõitluste kavandamiseks vajalik õiguslik ja tehniline pädevus, sealhulgas uuringud.
- 4.4. Sidusrühmade ja ekspertide seminarid, konverentsid, töökohtumised ja koosolekud.

Meede 5

Rahaline toetus Euroopa tarbijaorganisatsioonide töö soodustamiseks.

Meede 6

Rahaline toetus selliste Euroopa tarbijaorganisatsioonide töö soodustamiseks, mis esindavad tarbijate huve toodete ja teenuste standardite väljatöötamisel ühenduse tasandil.

Meede 7

Piirkondlike, riiklike ja Euroopa tarbijaorganisatsioonide ning eelkõige nende liikmesriikide tarbijaorganisatsioonide suutlikkuse tõstmine, kes ühinesid Euroopa Liiduga 1. mail 2004 või pärast seda, eriti töötajate koolitamise ning parimate tavade ja ekspertteadmiste vahetamise kaudu.

⁽¹⁾ ELT L 66, 4.3.2004, lk 45.

II Eesmärk

Tagada tarbijakaitse eeskirjade tulemuslik kohaldamine, eelkõige jõustamisalase koostöö, teavitamise, haridustöö ja kaebuste lahendamise kaudu.

Meede 8

Meetmed ühenduse tarbijakaitse normide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiivi 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määruse (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta) ⁽²⁾ tulemuslikumaks kohaldamiseks, sealhulgas:

- 8.1. Meetmed järelevalve ja jõustamise ning pädevate asutuste vahelise koostöö koordineerimise parandamiseks, sealhulgas IT-vahendite (nt andmebaasid, teabe- ja sidesüsteemid) arendamine ja haldamine ning sidusrühmade ja asjaomaste ekspertide seminaride, konverentside, töökohtumiste ja koosolekute ning jõustamise eest vastutavate ametnike vahetuse ja koolituse, sealhulgas kohtunike koolituse korraldamine.
- 8.2. Toiduks mittekasutatavate toodete ja teenuste ohutuse seire ja hindamine, sealhulgas RAPEX hoiatussüsteemi tõhustamine ning selle kohaldamisala ja toimimise laiendamine, võttes arvesse turujärelevalvega seotud teabevahetuse arengut, ning direktiivis 2001/95/EÜ sätestatud tarbekaupade ohutusega tegeleva võrgu arendamine.
- 8.3. Ühised järelevalve- ja jõustamismeetmed ning muud haldus- ja jõustamisalase koostöö meetmed.
- 8.4. Meetmed haldus- ja jõustamisalaseks koostööks kolmandate riikidega, kes programmis ei osale.

Meede 9

Tarbijakaitset käsitlevate õigusaktide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul, ⁽³⁾ ja määruse (EÜ) nr 2006/2004 liikmesriikide õigusesse ülevõtmise, rakendamise ja jõustamise ning riikide tarbijakaitsepoliitika seire ja hindamise õiguslik ja tehniline pädevus, sealhulgas uuringud. Siia hulka kuulub ka tarbijakaitset käsitlevate ühenduse õigusaktide ülevõtmist ja rakendamist hõlmavate kõigile hõlpsasti kättesaadavate andmebaaside väljatöötamine ja pidamine.

Meede 10

Teavitamis-, nõustamis- ja kaebuste lahendamise meetmed, sealhulgas:

- 10.1. Alternatiivsete vaidluse lahendamise mehhanismide toimimise seire ja nende mõju hindamine.
- 10.2. Rahaline toetus ühismeetmetele avalik-õiguslike asutuste või mittetulundusühingutega, mis kuuluvad ühenduse võrku, mille eesmärk on tarbijate teavitamine ja abistamine, et nad võiksid kasutada oma õigusi ja asjakohaseid vaidluste lahendamise võimalusi (Euroopa tarbijakeskuste võrk).
- 10.3. ELi kodanikega tarbijaküsimustes peetava teabevahetuse parandamise meetmed, eelkõige liikmesriikides, kes on Euroopa Liiduga ühinenud 1. mail 2004 või pärast seda, sealhulgas tarbijapoliitika olulisi teemasid käsitlevad trükised, teabe esitamine Internetis ning tarbijakaitsemeetmeid ja tarbijate õigusi käsitlev teavitamine.

Meede 11

Tarbijate harimise meetmed, sealhulgas:

- 11.1. Konkreetsed meetmed, mis on suunatud noortele tarbijatele, eakatele tarbijatele ja nõrgematele tarbijarühmadele, kes on ilmselgelt vähem võimelised oma huve kaitsma, ja interaktiivsete tarbija harimise vahendite arendamine.
- 11.2. Rahaline toetus tarbijaküsimusi käsitlevate integreeritud Euroopa magistrkursuste arendamiseks, sealhulgas stipendiumikava, mis võimaldab üliõpilastel veeta kuni kuus kuud teises riigis.

⁽¹⁾ EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4.

⁽²⁾ ELT L 364, 9.12.2004, lk 1. Määrust on muudetud direktiiviga 2005/29/EÜ (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

⁽³⁾ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

II LISA

ARTIKLIS 4 KEHTESTATUD RAHALISE TOETUSE SAAMISE TINGIMUSTELE VASTAVAD ABISAAJAD

1. Artikli 4 lõike 1 punktis a nimetatud meetmete jaoks ettenähtud rahalise toetuse võib anda avalik-õiguslikule asutusele või mittetulundusühingule, mille liikmesriik või asjaomane pädev asutus on määranud läbipaistva menetluse kaudu ja mille on kinnitanud komisjon.
2. Artikli 4 lõike 1 punktis b nimetatud meetmete jaoks ettenähtud rahalise toetuse võib anda liikmesriikide või käesoleva otsuse artikli 8 kohaselt osalevate kolmandate riikide kõrgkoolidele, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. detsembri 2005. aasta otsuse nr 2317/2003/EÜ, millega kehtestatakse programm kõrghariduse kvaliteedi parandamiseks ja kultuuridevahelise mõistmise edendamiseks kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu (Erasmus Mundus) (2004—2008), ⁽¹⁾ artiklis 2.
3. Artikli 4 lõike 2 punktis a nimetatud meetmete jaoks ettenähtud rahalise toetuse võib anda üliõpilastele ja õpetajatele, kes osalevad sellisel tarbijaküsimusi käsitleval integreeritud Euroopa magistrikursusel, mida kaasrahastatakse käesoleva otsuse artikli 4 lõike 1 punkti b alusel.
4. Artikli 4 lõike 2 punktis b nimetatud meetmete jaoks ettenähtud rahalise toetuse võib anda määrukses (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivis 2001/95/EÜ osutatud ametnikele, kes vastutavad tarbijakaitse jõustamise eest.
5. Artikli 4 lõike 1 punktis c nimetatud meetmete jaoks ettenähtud rahalise toetuse võib anda Euroopa tarbijaorganisatsioonidele, mis:
 - a) on valitsusvälised mittetulundusorganisatsioonid, mis ei sõltu tööstuse, kaubanduse ja ettevõtluse või muudest vastukäivatest huvidest ning mille põhieesmärk ja -tegevus on suunatud ühenduse tarbijate tervise, ohutuse ning majandus- ja õiguslike huvide edendamisele ning kaitsmisele;
 - b) on saanud volituse esindada tarbijate huve ühenduse tasandil vähemalt poolte liikmesriikide riiklikelt tarbijaorganisatsioonidelt, mis esindavad tarbijaid vastavalt siseriiklikule korrale või tavale ja mis tegutsevad piirkondlikul või riiklikul tasandil; ja
 - c) on esitanud komisjonile rahuldavad andmed oma liikmeskonna, sisekorra ja rahastamisallikate kohta.
6. Artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud meetmete jaoks ettenähtud rahalise toetuse võib anda Euroopa tarbijaorganisatsioonidele, mis:
 - a) on valitsusvälised mittetulundusorganisatsioonid, mis ei sõltu tööstuse, kaubanduse ja ettevõtluse või muudest vastukäivatest huvidest ning mille põhieesmärk ja -tegevus on suunatud tarbijate huvide kaitsmisele standardimisel ühenduse tasandil;
 - b) on saanud volituse esindada tarbijate huve ühenduse tasandil vähemalt kahes kolmandikus liikmesriikidest:
 - organitelt, mis vastavalt riiklikele eeskirjadele või tavale esindavad liikmesriikide riiklikke tarbijaorganisatsioone, või
 - selliste organite puudumise korral liikmesriikide tarbijaorganisatsioonidelt, mis vastavalt siseriiklikule korrale või tavale esindavad tarbijaid ja tegutsevad riiklikul tasandil;
 - c) on esitanud komisjonile rahuldavad andmed oma liikmeskonna, sisekorra ja rahastamisallikate kohta.

⁽¹⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 1.